

Številka: 35428-10/2023-2570-x

Datum: x. x. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 100. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24) v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, nosilcu nameravanega posega Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle, ki ga po pooblastilu direktorjev Leona Šinigoja in Nika Štimca zastopa E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilcu nameravanega posega Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, na zemljiščih v k.o. 2598 Socerb s parcelnimi št. 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2982, 2983, 2984, 2987, 2967/7 – del, 2967/10 – del, 2967/11, 2967/12, 2967/14, 2967/15, in 2972/2.
- II. Nameravani poseg obsega izkoriščanje mineralne surovine - apnenca in sanacijo kamnoloma:
 - Površina pridobivalnega prostora: 29,4187 ha;
 - Predvidena dinamika izkoriščanja kamnoloma: do 300.000 m³ letno (raščeno stanje) oz. 805.000 ton ali 512.000 m³ kamnitih agregatov v razsutem stanju;
 - Nahajališče razvito v 5 etažah, ki ležijo na kotah 420, 400, 385, 375 in 360. Načrtovana izvedba dodatne etaže na koti 345;
 - Količina jalovine za vgradnjo oz. sanacijo kamnoloma: 241.000 m³;
 - Sanacija se bo izvajala izključno z jalovino in humusom, ki bosta pridobljena na območju kamnoloma Črni Kal – Črnotiče.
- III. Podrobnejši mikrolokacijski, ekološki, tehnični, oblikovalski in okoljevarstveni pogoji nameravanega posega, ki so za nosilca nameravanega posega obvezujoči, so določeni v dokumentaciji, ki je sestavni del tega okoljevarstvenega soglasja:
 - A) Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. projekta MŠ-01/23 dne 25. 1. 2023, dopolnjen 2. 4. 2024 izdelalo podjetje Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
 - B) Poročilo o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 in 5. 4. 2024 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;
 - C) Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. naloge 1507-23 VO v mesecu avgustu 2023 izdelalo podjetje Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana;

D) Ocena obremenjenosti s hrupom, Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., ki jo je pod št. EKO-23-424 dne 10. 8. 2023 izdelalo podjetje SiEKO d.o.o., Kidričeva 25, 3000 Celje.

IV. Za nameravani poseg je bila izvedena presoja vplivov na okolje na zemljiščih v k.o. 2598 Socerb s parcelnimi št. 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2982, 2983, 2984, 2987, 2967/7 – del, 2967/10 – del, 2967/11, 2967/12, 2967/14, 2967/15, in 2972/2, iz katere izhaja, da nameravani poseg nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Nosilec nameravanega posega mora z namenom preprečitve, zmanjšanja ali odprave škodljivih vplivov na okolje, pri izvedbi, uporabi oz. obratovanju in odstranitvi oz. opustitvi nameravanega posega, poleg zakonsko predpisanih ukrepov, ukrepov, določenih v poročilu o vplivih na okolje, upoštevati tudi naslednje ukrepe in pogoje:

A) Pogoji za varstva zraka:

a. Pogoji za čas obratovanja in čas opustitve:

- hitrost prometa s transportno mehanizacijo na območju kamnoloma je treba omejiti na 20 km/h;
- med izvajanjem del je treba vlažiti vozne površine;
- področje asfaltirane povezovalne ceste in območje vključevanja na regionalno cesto je treba mokro čistiti;
- pred vstopom vozil na javno cesto je treba očistiti kolesa in podvozja.

B) Pogoji za varstvo tal in voda:

a. Pogoji za čas obratovanja in čas opustitve:

- kamnolom je treba opremiti z absorpcijskimi sredstvi, delavce pa ustrezno usposobiti za primer ukrepanja ob izrednem dogodku t.j. razlitju goriva ali olja iz delovnih strojev in tovornih vozil ali razlitja tekočega razstreliva;
- razlita olja ali gorivo ali tekoče razstrelivo je treba popipnati, uporabljeno absorpcijsko sredstvo pa oddati pooblaščenemu zbiralcu/predelovalcu kot nevaren odpadek. Prav tako je treba v celoti odstraniti onesnaženo zemljino in kamenje in ju oddati pooblaščenemu zbiralcu/predelovalcu kot nevaren odpadek.
- skladiščenje goriva na lokaciji ni dovoljeno.

C) Pogoji za varstvo kulturne dediščine in krajine

a. Pogoja za čas obratovanja in čas opustitve:

- izvesti je treba dodatna zmanjšanja naklonov opušenih brežin, povečati hrapavost površin, ustvarjati manjše useke, zaobljene robove, oblikovati različne nasipne stožce in podobno;
- na delih kamnoloma, kjer zaradi velikih strmin rast grmovne in drevesne vegetacije ter travne ruše ne bo mogoča, je treba izvesti zatravitev z rastno pulpo;
- izbor drevesne in grmovne vegetacije za rekultivacijo mora biti čim bolj podoben drevesnim vrstam robnega gozda.

D) Pogoji za ohranjanje narave

a. Pogoj za čas obratovanja posega:

- v času eksploatacije je potrebno vsako najdbo mineralov ali fosilov prijaviti organizacijo, pristojni za ohranjanje narave, najdbo pa zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

b. Pogoji za čas opustitve posega:

- območje vhoda v Minirano jamo 4 in jamskih rovdov je treba pred sanacijo ograditi, nasip pred jamo pa se mora med sanacijo ohraniti;

- območje naravne vrednote Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) se mora izvzeti iz območja sanacije. Na območju se ne sme izvajati nikakršnih posegov. Ohraniti se mora dostop do naravne vrednote;
 - za rekultivacijo se mora uporabiti lokalno avtohtone drevesne in grmovne vrste, npr. puhasti hrast (*Quercus pubescens*), črni gaber (*Ostrya carpinifolia*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), rdeči in rumeni dren (*Cornus sanguinea*, *C. mas*), črni trn (*Prunus spinosa*) in podobno;
 - zaradi varstva habitatnih tipov se mora morebitne zasaditve v sklopu izvajanja sprotne in končne sanacije izvajati z lokalnimi travnimi mešanici, sadikami ali semeni.
- V. Nosilec nameravanega posega mora:
- zagotoviti meritve tresljajev v načrtovanem predoru 2. tira železniške proge Divača – Koper, in sicer tako v času gradnje, kot po njej;
 - zagotoviti nadzor krajinskega arhitekta, v sodelovanju z gozdarjem in biologom za vizualno sanacijo kamnoloma ter za ozelenitev in zasaditev z avtohtonim rastlinjem in drevjem;
 - pred pričetkom del, ki se nanašajo na odstranjevanje nasipa drobljenca oz. sanacijo območja vhoda v Minirano jamo 3, z namenom preprečitve poškodbe same jame, obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, potek del pa mora spremljati strokovnjak krasoslovec.
- VI. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje.
- VII. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo) je dne 4. 9. 2023 prejelo vlogo nosilca nameravanega posega Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle, ki ga po pooblastilu direktorjev Leona Šinigoja in Nika Štimca zastopa E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, na zemljiščih v k.o. 2598 Socerb s parcelnimi št. 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2982, 2983, 2984, 2987, 2967/7 – del, 2967/10 – del, 2967/11, 2967/12, 2967/14, 2967/15, in 2972/2. Kot izhaja iz poslovnega registra, se je Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle z dnem 22. 3. 2024 preimenoval v Alpacem Kamnolomi d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega)

Vlogi, ki je bila vložena v elektronski obliki in dne 13. 9. 2023 dopolnjena s tiskano verzijo, je bilo priloženo:

- Izpolnjen obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 4. 9. 2023;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 31. 8. 2023;
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. projekta MŠ-01/23 dne 25. 1. 2023 izdelalo podjetje SALONIT ANHOVO, Kamnolomi d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Poročilo o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;
- Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga

je pod št. naloge 1507-23 VO v mesecu avgustu 2023 izdelalo podjetje Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana;

- Ocena obremenjenosti s hrupom, Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., ki jo je pod št. EKO-23-424 dne 10. 8. 2023 izdelalo podjetje SiEKO d.o.o., Kidričeva 25, 3000 Celje.

Vloga je bila dne 15. 1. 2024 dopolnjena z naslednjo dokumentacijo v elektronski obliki:

- Dopis z naslovom »Dopolnitev vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2« z dne 15. 1. 2024;
- Soglasje za izvajanje meritev tresljajev na objektih drugega tira železniške proge Divača – Koper, ki ga je pod št. 40-0897/2023 z dne 18. 12. 2023 izdala družba 2TDK d.o.o., Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana;
- Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, št. poročila: 5429-160/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Revizijsko poročilo št. IV – 309/23, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, revident: HIDROPRO, inženirske storitve, Zoran Fujs s.p., Spodnje Gameljne 118, 1211 Ljubljana – Šmartno pod Šmarno goro;
- Geološko geomehansko in hidrogeološko poročilo z oceno erozijske ogroženosti, št. poročila: 5430-161/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Geodetski načrt rudniškega prostora kamnoloma Črni Kal – Črnotiče v merilu 1:1000, št.projekta: 121-NL/2023, januar 2024, Limita Mugerli d.o.o..

Vloga je bila dne 18. 1. 2024 dopolnjena z naslednjo dokumentacijo:

- Poročilo o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (v tiskani in elektronski obliki);
- Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, št. poročila: 5429-160/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija (v tiskani obliki);
- Revizijsko poročilo št. IV – 309/23, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, revident: HIDROPRO, inženirske storitve, Zoran Fujs s.p., Spodnje Gameljne 118, 1211 Ljubljana – Šmartno pod Šmarno goro (v tiskani obliki);
- Geološko geomehansko in hidrogeološko poročilo z oceno erozijske ogroženosti, št. poročila: 5430-161/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija (v tiskani obliki).

Vloga je bila dne 25. 1. 2024 dopolnjena z dokumentom z naslovom »Dopolnitev vloge za nameravani poseg: Črni Kal – Črnotiče 2 – št. upravne zadeve: 35428-10/2023-2570-14 z dne 10. 10. 2023« z dne 25. 1. 2024.

Vloga je bila dne 3. 4. 2024 ponovno dopolnjena z naslednjo dokumentacijo v elektronski obliki:

- Dopis z naslovom "Pojasnila in predložitev dodatne dokumentacije za izdajo okoljevarstvenega soglasja št. Upravne zadeve 35428-10/2023-2570" z dne 3. 4. 2024 s prilogami:
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. projekta: MŠ-01/23, 25. 1. 2023, dopolnjen 2. 4. 2024, Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Geološko geomehansko poročilo o osnovi odvodnje padavinskih vod v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. MŠ-03/24, 29. 3. 2023, Alpacem Kamnolomi, d.o.o.,

- Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Obvestilo o preimenovanju;
 - Izpis iz sodnega/poslovnega registra z dne 25. 3. 2024.

Vloga je bila dne 17. 4. 2024 ponovno dopolnjena z naslednjo dokumentacijo v tiskani in elektronski obliki:

- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. projekta MŠ-01/23 dne 25. 1. 2023, dopolnjen 2. 4. 2024 izdelalo podjetje Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Poročilo o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 in 5. 4. 2024 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;
- Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. naloge 1507-23 VO v mesecu avgustu 2023 izdelalo podjetje Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana;
- Ocena obremenjenosti s hrupom, Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., ki jo je pod št. EKO-23-424 dne 10. 8. 2023 izdelalo podjetje SiEKO d.o.o., Kidričeva 25, 3000 Celje.

V skladu z določbo prvega odstavka 88. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10, 78/23-ZUNPEOVE in 23/24, v nadaljevanju ZVO-2) je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko B. Rudarstvo, B.4 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za kamnolome in dnevne kope, kjer površina kopa presega 25 ha, ali izkopavanje šote, kjer površina kopa presega 150 ha*.

Ministrstvo je pri pregledu vloge ugotovilo, da gre v obravnavanem primeru za izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna apnenca na površini pridobivalnega prostora 29,4187 ha, kar presega prag iz točke B.4 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, zato je za takšen poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Opis obstoječega stanja

Predlagani pridobivalni prostor Črni Kal — Črnotiče 2 se nahaja v Mestni občini Koper, med naselji Kastelec, Gabrovica, Črni Kal, Črnotiče in Petrinje. Dostop do pridobivalnega prostora je mogoč po cesti Kastelec - Podgorje, ki poteka južno od pridobivalnega prostora. Pridobivalni prostor se nahaja na Kraškem robu oz. tik za njim, zaradi česar ni viden iz bližnjih naselij in javnih prometnic. Z vidika ožje lokacije, se območje nameravanega posega nahaja v precej izoliranem prostoru. Naselje Kastelec se nahaja v oddaljenosti najmanj 1,2 km od skrajnega severnega roba kamnoloma. Naselje Petrinje je oddaljeno najmanj 1,7 km v smeri severovzhod. Naselje Gabrovica pri Črnem Kalu je oddaljeno najmanj 1 km v smeri zahod in naselje Črnotiče je oddaljeno najmanj 1,3 km v smeri jugovzhod. Najbližji stanovanjski objekti se nahajajo v naselju Gabrovica pri Črnem Kalu (hišna številka 34b), v oddaljenosti najmanj 1.000 m jugozahodno od lokacije nameravanega posega. Dejanska raba zemljišč na območju nameravanega posega je LN – območje mineralnih surovin. Nameravani poseg obsega zemljišče v k.o. 2598 Socerb s parcelnimi št. 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2982, 2983, 2984, 2987, 2967/7 – del, 2967/10 –

del, 2967/11, 2967/12, 2967/14, 2967/15, in 2972/2 vse k.o. 2598 Socerb. Znotraj območja pridobivalnega prostora se izločita zemljišči v k.o. 2598 Socerb s parcelnima št. 2980 in 2981. Nahajališče se je pričelo odpirati in pripravljati že leta 1959. Nahajališče je razvito v 5 etažah, ki ležijo na kotah 420, 400, 385, 375 in 360. Načrtuje se izdelava dodatne etaže na koti 345.

Območje nameravanega posega se ureja z naslednjimi prostorski akti:

- Spremembe in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 33/01);
- Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v občini Koper (Uradne objave, št. 19/88, 7/01 - obvezna razlaga, 24/01 - spremembe in dopolnitve, 49/05 - obvezna razlaga, 95/06 - spremembe in dopolnitve, 124/08 - obvezna razlaga, 22/09 - spremembe in dopolnitve, 65/10 - spremembe in dopolnitve, 29/12 - obvezna razlaga, 50/12 - obvezna razlaga in 47/16 - spremembe in dopolnitve).

Nameravani poseg je predviden v enotah urejanja prostora (EUP) s podrobnejšo namensko rabo (EUP): ZE-1 – območje mineralnih surovin.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Lokacija nameravanega posega se nahaja izven okoljsko degradiranih območij. V neposredni bližini lokacije nameravanega posega ni površinskih vodotokov. Območje se nahaja izven poplavno ogroženih območij, izven gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov ter izven plazljivih območij. Del območja kamnoloma se nahaja znotraj erozijsko ogroženega območja, za katerega veljajo zahtevnejši zaščitni ukrepi. Lokacija kamnoloma je znotraj širšega vodovarstvenega območja (z oznako WO III) za vodno telo vodonosnikov Rižane (Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Uradni list RS, 49/08, 72/12 in 69/13). Območje nameravanega posega se nahaja na območju evidentirane enote kulturne dediščine Podpeč pri Črnem Kalu - Kulturna krajina Kraški rob, EŠD 15087.

Nameravani poseg se nahaja na naslednjih območjih z naravovarstvenim statusom:

- območji Natura 2000 POO Kras (SI3000276) in POV Kras (SI5000023), opredeljeni z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13-popr., 39/13-Odl.US, 3/14, 21/16, 47/18);
- Naravne vrednote, določene s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23): Kraški rob (ID 3629), Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811), Minirana jama (ID 44528), Minirana jama 2 (ID 44529), Minirana jama 3 (ID 47643), Minirana jama 4 (ID 50414);
- Ekološko pomembno območje Kras (ID 51100), določeno z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18).

Vplivno območje za varovana območja (zavarovana območja in območja Natura 2000) je določeno s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). Nameravani poseg po seznamu posegov iz priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, sodi med poseg »Določitev oziroma razširitev pridobivalnih in raziskovalnih prostorov nahajališč mineralnih surovin (prod, pesek, glina, trda kamnina, gramoz, kamen)«.

Tovrsten poseg ima po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja območje neposrednega vpliva določeno na 20 m, in sicer za vse skupine ter območje daljinskega vpliva 500 m, in sicer za vodne ptice, ribe in piškurje, kačje pastirje, mehkužce, tekoče vode, obrečne in barjanske gozdove mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, plazilce (sklednica) in sesalce (bober in vidra). Citirani pravilnik določa, da je za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, daljinski vpliv dvakrat večji od območja daljinskega vpliva, navedenega v Prilogi 2. V primeru nameravanega posega daljinski vpliv znaša 1000 m.

Glede na to, da se nameravani poseg nahaja znotraj Natura 2000 območja in sicer POO Kras (SI3000276) in POV Kras (SI5000023), je za nameravani poseg obvezna izvedba presoje

sprejemljivosti vplivov izvedbe posega v naravo na varovana območja.

Opis nameravanega posega

Površina pridobivalnega prostora Črni Kal - Črnotiče 2 znaša 29,4187 ha. Predvidena dinamika izkoriščanja kamnoloma bo do 300.000 m³ letno v raščinem stanju, kar predstavlja 805.000 ton oz. 512.000 m³ kamnitih agregatov v razsutem stanju.

Nahajališče je razvito v 5 etažah, ki ležijo na kotah 420, 400, 385, 375 in 360. Načrtuje se izdelava dodatne etaže na koti 345. Nahajališče je že odprto in pripravljeno za odkopavanje mineralne surovine. Z dosedanjim načinom izkopavanja se bo nadaljevalo, dokler ne bo etažna ravnina na koti 360 dovolj obsežna in bo omogočala izkop novega odseka transportne ceste s kote 360 navzdol do kote 345.

Za proizvodnjo se načrtuje delo 10 mesecev na leto, 6 dni na teden, 2 izmeni na dan in 8 ur na izmeno. V celotnem letu se, pretežno v zimskem času, načrtuje prekinitev proizvodnje v trajanju dveh mesecev, za izvedbo popravil in rednega vzdrževanja.

Lokacije in konstrukcija odlagališč jalovine

Deponija jalovine se nahaja na severovzhodnem robu pridobivalnega prostora Črni Kal - Črnotiče 2 v obliki 220 m dolgega in do 90 m širokega kupa višine skoraj 20 m, katerega neporasla pobočja imajo naklon od 30° do 33°. Izračun količin tega kupa, vrisanega v geodetskem načrtu št. Hektar d.o.o. 1KP/22 izkazuje količino 191.000 m³, kar, pri predpostavljeni prostorninski masi 2,0 ton/m³ za dobro konsolidiran in zbit nasip, predstavlja maso 382.000 ton mešanice gline, laporja in kosov apnenca.

Zaradi načrtovanega odkopavanja apnenca na območju pod sedanjo deponijo jalovine, bo jalovina uporabljena za sanacijo že izkoriščenih delov pridobivalnega prostora na jugozahodu. Sanacija bo potekala z nasipanjem jalovine v debelini 0,5 m, kar se bo s časom konsolidiralo na ca. 33 cm. Preostanek jalovine bo odložen na talninsko podlago iz prehodnih plasti in fliša tako, da se oblikuje deponija z ravnim vrhom na koti 400. Takšna površina je primerna za postavitve sodobnih strojev in naprav za predelavo oz. bogatenje, kot tudi za skladiščenje proizvedenih kamnih agregatov. Deponija bo oblikovana z nasipnimi brežinami v naklonu 30°, višine 10 do 15 m, kot so že umeščene nižje ležeče etaže kamnoloma. Kakor etažne ravnine v apnencu, se tudi za etažne ravnine jalovišča načrtuje širina 10 m.

Pridobivanje mineralne surovine

Pridobivanje mineralne surovine se izvaja z drobljenjem apnenčastega masiva v samem ležišču, nakladanjem na prevozna sredstva in transportom do mesta predelave.

Vrtanje in miniranje

Drobljenje apnenčastega masiva v samem ležišču se izvaja z vrtanjem in miniranjem pokončnih in vodoravnih minskih vrtin. Za vrtanje minskih vrtin se večinoma uporabljajo samohodni stroji na gosenicah z lastnim pogonom, ki se imenujejo vrtalne garniture. Vrtalna garnitura se s pomočjo lastnega motorja in gosenic pomakne na lokacijo za vrtanje minske vrtine. Načrtuje se uporaba minskih vrtin s premerom od 76 do 90 mm. Za posamezno miniranje se izvrti večje število pokončnih in horizontalnih minskih vrtin, ki skupaj tvorijo minsko polje.

Pokončne vrtine z naklonom do 75° se vrtajo s posamezne etažne ravnine navzdol, do kote naslednje nižje ležeče etaže, vzporedno z naklonom etažne brežine. Oddaljenost ustja vrtine od roba etaže je določena s potrebno izbojnico, ki predstavlja najkrajšo razdaljo eksplozivne polnitve do proste ploskve.

Z upoštevanjem zahtev za varno delo, preprečevanje neželenega razmeta in doseganje željene zrnivosti razstreljenega apnenca, znaša oddaljenost ustja od roba etaže od 3,5 do 4,5 m. Vrtanje poteka s prenosom moči z motorja preko hidromotorja in hidravličnega olja, v obliki rotacije in udarcev na cevi in vrtalno krono, ki drobijo kamnino. Poleg hidromotorja poganja motor vrtalne garniture tudi kompresor, ki poganja komprimirani zrak po ceveh skozi vrtalno krono do dna vrtine. Komprimirani zrak med potovanjem od dna vrtine proti ustju s seboj odnaša delce zdrobljene kamnine, ki jih v vrtalni garnituri prestreže vrečasti filter in občasno spusti na tla poleg izdelane vrtine.

Za izravnavo tal spodnje etaže, za kasnejše lažje nakladanje in odvoz razstreljenega apnenca, se uporabljajo horizontalne vrtine z naklonom do 5°, ki se na spodnji etaži vrtajo na medsebojni oddaljenosti od 2,0 do 2,5 m.

Uporabljajo se gospodarska razstreliva na osnovi amonijevega nitrata, bodisi v obliki granulata z gostoto 0,85 kg/liter, ki se lahko vsipa v minsko vrtino, bodisi v obliki vodoodporne paste z gostoto 1,2 kg/liter, ki se v minsko vrtino spušča pakirano v patrone. Eksplozivna polnitev posamezne vrtine se opremi z detonatorjem in začepi pri ustju vrtine z mašilom iz inertnega kamenega drobljenca debeline do 8 mm.

Detonatorji iz vseh vrtin posameznega minskega polja se povežejo v mrežo, ki se aktivira z ustreznim minerskim vžigalnim strojčkom.

Izračun potrebnega vrtanja in eksploziva

Običajno minsko polje sestavlja 25 pokončnih in 50 horizontalnih vrtin, za katero je potrebno izvrtati 637,5 m minskih vrtin in uporabiti do 3.187,7 kg eksploziva. Običajna poraba eksploziva je nekoliko manjša od računске, saj se nekatere vrtine zaradi nehomogenega apnenca delno spontano zarušijo ali pa je potrebno posamezne odseke vrtin v razpokah in kavernah pustiti brez eksploziva. Z minskim poljem takšnega obsega bi se razstrelilo 7.594 m³ apnenca v raščenem stanju. Teoretično bi znašalo letno število takšnih miniranj: 300.000 m³ letno / 7.594 m³ na miniranje = 39,5. Dejansko pa vsa miniranja ne bodo te velikosti, saj je prostor omejen, vse etaže niso visoke 15 m in ker so ob stiku s talnino vrtine krajše, bo potrebno število miniranj nekoliko večje.

Z uporabo manjšega premera vrtanja je mogoče zmanjšati količino eksploziva v pokončni vrtini, s čimer se zmanjša specifična poraba eksploziva in poveča zrnavost razstreljene surovine. Z zmanjšanjem izbojnice (do še dopustnih 3,5 m) in razdalje med vrtinami pa se specifična poraba eksploziva poveča, kar povzroči večji delež bolj zdrobljenega apnenca v razstreljeni surovini. Pri miniranju nastane tudi ca. 5 % zrn, ki so večje od vstopne odprtine drobilnika, a so uporabna za oblaganje in utrjevanje vodnih površin in brežin. Če je teh zrn preveč za potrebe trga ali če so te skale večje od kapacitete nakladalno prevoznih sredstev, se jih razbija s hidravličnim kladivom na bagru ali pa z minskimi vrtinami istega ali manjšega premera.

Nakladanje oz. odkopavanje

Razstreljeni apnenec se naloži na transportno sredstvo z nakladalnikom na gumijasti kolesih ali pa z bagrom.

Transport in prometne poti

Transport mineralne surovine se izvaja s tovornjaki s prostornino kesona 20 m³ in nosilnostjo do 32 ton, ki se jih naklada z nakladalniki na kolesih z nakladalno žlico prostornine 4 m³. Tovornjaki prevažajo surovino po etažnih ravninah in medetažnih cestah z naklonom do 20 %. Ceste so glede na širino prirejene za enosmerni in dvosmerni promet.

Bogatenje in predelava mineralne surovine

Bogatenje oz. predelava mineralne surovine se izvaja z drobljenjem in sejanjem. Obstoječe postrojenje za bogatenje in predelavo ima kapaciteto 300 ton/h in zmore predelati letno predvidenih 804.900 ton mineralne surovine v 2.683 urah.

Poleg obstoječega postrojenja se uporabljajo tudi mobilni drobilniki in sejalnice na gosenicah z lastnim pogonom, ki se lahko postavijo in obratujejo na poljubnem mestu v pridobivalnem prostoru. Najpogosteje se za mesto njihovega obratovanja izbere spodnja etažo v neposredni bližini minskega polja, da se razstreljeni apnenec z bagrom ali nakladalnikom naklada v vsipni silos takšnega stroja brez uporabe dodatnega prevoznega sredstva.

Trenutno se občasno uporablja mobilni drobilnik kapacitete predelave 150 t/h pri vhodni zrnivosti surovine 0-400 mm in proizvodu 0-90 mm. V primeru proizvodnje agregatov za proizvodnjo betonov in asfaltov zrnivosti 0-32 mm se kapaciteta zmanjša na 90 ton/h.

Prezračevanje in odvodnjavanje površinskega kopa

Površinski kop je zaradi svoje oblike in lege, dovolj naravno prezračen. Dodatno prezračevanje

ni potrebno. Potrebno je redno vzdrževanje strojev, da ne ustvarjajo prekomernih emisij zaradi neustreznega delovanja in posledično tudi nepopolnega izgorevanja. Vrtalne garniture lahko obratujejo le z ustreznim delujočim odpraševanjem. Za zmanjševanje prašenja pri transportu in nakladanju se priporoča polivanje suhe surovine z vodo pred nakladanjem in polivanje vozniških površin v uporabi.

Odvodnjavanje kamnoloma poteka intenzivno skozi apnenčasto kamnino, v podtalje. Z odkopavanjem apnenca do podlage iz prehodnih in flišnih slojev, se ob isti oz. povečani zlivni površini, vse večjemu delu površine izkopa manjša sposobnost ponikanja. V primem sanacije z vgradnjo nepropustnih flišnih izkopov iz drugih lokacij je zmanjšanje sposobnosti ponikanja še bolj izrazito.

V študiji: »Zasnova ureditve odvodnje padavinskih voda, št. E-1053/21, Hydrotech, januar 2021« ja za tak primer na pridobivalnem prostoru površine 15,8 ha, po koncu odkopavanja v etapi 2b, predvideno ponikovalno polje prostornine 3.000 m³ (60 m x 25 m x 2 m).

Za predlagani pridobivalni prostor Črni Kal - Črnotiče 2 je bila izdelana študija Odvodnja padavinskih voda v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2 (štev. MŠ-02/24; izdelal Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., datum 16. 2. 2024), za sedanje, vmesno in končno stanje, ki predvideva, da bo ob pojavu ekstremnih padavin s povratno dobo 50 let, celotna etaža na dnu kamnoloma poplavljen 7,11 m globoko. Z odvodnjavanjem zbranih 20.828 m³, naj bi skozi apnenčasto dno ponikalo kar 27,4 dni.

V predlaganem pridobivalnem prostoru Črni Kal - Črnotiče 2 z 1,86 krat večjo površino 29,4 ha je na razpolago celotna etažna ravnina na koti 345 v dnu predvidenega izkopa s površino 2.800 m², ki bi v primeru poplavljenosti do globine 2 m predstavljala ponikovalno polje na apnenčasti vodopropustni podlagi s prostornino 5.600 m³, kar je 1,86 kratnik prostornine, ki jo predvideva navedena študija. Zaradi omogočanja intenzivnega ponikanja padavinske vode v tla etažne ravnine na koti 345, le ta z namenom sanacije ne bo nasuta s 50 cm debelin nasipom jalovinskih materialov in ozelenjena, ampak bo ostalo celotnih 2.800 m² nesanirane gole površine apnenca. Za umik strojev iz najnižje etaže v primeru najave ekstremnih padavin je obvezno izdelati navodila in z njimi seznaniti tako zaposlene kot tudi pogodbene izvajalce del.

Uporaba opreme, delovne sile, infrastrukture in oskrba z energijo

V kamnolomu bodo stalno prisotni trije nakladalniki na kolesih z žlico prostornine vsaj 4 m³ in trije tovornjaki z 20 m³ kesoni, nosilnosti 32 ton. Občasno se bo uporabljal tudi bager velikosti 20-30 ton z žlico prostornine 1,0-1,5 m³, za razbijanje prevelikih kamnitih blokov, nakladanje kamnitih blokov na tovornjake kupcev in pomožna dela.

Tik ob južnem robu kamnoloma je že postavljeno postrojenje za bogatenje in predelavo mineralne surovine, kjer obratuje 10 drobilnikov, 15 sit in 40 transporterjev z gumijastim trakom. Ob postrojenju je postavljen objekt z garderobami, sanitarijami, skladiščem rezervnih delov in mehanično delavnico.

Ob priključku na cesto Kastelec - Podgorje je postavljena pisarna z mostno tehtnico, kjer se kupci kamenih agregatov dogovorijo za dobavo, ob izhodu preverijo količino naloženega materiala in prejmejo dobavnico.

Občasno bo v kamnolom pripeljana vrtalna garnitura za vrtanje minskih vrtin in mobilni drobilnik in/ali mobilna sejalnica.

Obstoječe postrojenje za bogatenje in predelavo in vsi ostali grajeni objekti so priključeni na javno vodovodno omrežje. Z električno energijo se oskrbujejo preko obstoječe transformatorske postaje, ki se nahaja v samem postrojenju bogatenje in predelave.

Nakladalniki, tovornjaki, mobilni drobilnik, mobilna sejalnica, bager in vrtalna garnitura se bodo oskrbovali z dizel gorivom, ki ga po potrebi v kamnolom pripelje dobavitelj. Dizel gorivo se v kamnolomu ne skladišči.

Eksplziv se v kamnolomu ne bo skladiščil. Miniranje se bo izvajalo v povprečju enkrat tedensko. Izvajalec miniranja bo potrebni eksploziv pripeljal s seboj in morebitni preostanek eksploziva po uporabi še isti dan odpeljal iz lokacije.

V kamnolomu bo stalno delalo 8 delavcev pri nakladanju, prevozu, predelavi na obstoječem postrojenju in prodaji. Občasno se bo njihovo število povečalo v času izvedbe vrtanja, miniranja, vzdrževanja in predelave z mobilnim drobilnikom in ali sejalnico.

Sanacija kamnoloma

Sanacijska dela so namenjena opustitvi izkoriščanja mineralnih surovin in vzpostavitve pogojev za novo rabo prostora. Zajemajo tehnično in biološko sanacijo.

Tehnična sanacija zajema oblikovanje pridobivalnega prostora, da se doseže stabilnost in varnost pred delovanjem površinskih in talnih voda, da so doseženi pogoji za biološko sanacijo.

Biološka sanacija zajema postopke rekultivacije in renaturacije. Rekultivacija zajema vračanje in razgrinjanje jalovine, odkrivke in humusa, da se omogoči renaturacijo. Renaturacija se izvede z zatratitvijo in sajenjem avtohtonega drevja in grmovnic za vzpostavitev nadomestnega ekosistema, ki mora biti skladen z dokumenti urejanja prostora. Skladno z 58. členom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Mestni občini Koper je potrebno za sanacijski načrt pridobiti potrebna soglasja za poseg v varovana območja in pridobiti potrditev Občinskega sveta Mestne občine Koper.

Sanacija se bo izvajala sprotno in fazno, glede na potek odkopavanja apnenca. Del pridobivalnega prostora - brežina nad etažo E-400 v severovzhodnem delu kamnoloma je izvedena v naklonu 30° - 35° in je že poraščena z drevjem in grmovjem. Zaključeno je odkopavanje apnenca v jugozahodnem delu kamnoloma saj:

- je prepovedano posegati v kraški rob na etažah E-420;
- med etažami E-400 in E-375, so vse pogostejše odkriti talninski sloji, ki niso primerni za uporabo in ne ustrezajo tehničnemu kamnu - apnencu.

Sanacija se zato začne na jugozahodu in bo sledila sedanji smeri odkopavanja proti jugovzhodnemu delu in na koncu proti severnemu delu pridobivalnega prostora.

Ob koncu odkopavanja bo vzpostavljena končna brežina z etažami višine 10 - 20 m in minimalne širine 10 m, ki izkazuje zadostno varnost. V sklopu tehnične sanacije se bo z delovnih brežin odstranilo labilne kamnite bloke in razpokane etažne robove, da se zagotovi varnost izvajalcev biološke sanacije. V sklopu tehnične sanacije bodo odstranjeni varovalni nasipi iz razstreljenega apnenca na etažnih robovih, ker poslej etaže ne bodo več v uporabi za transport in obratovanje strojev in da se tudi v območju varovalnega nasipa omogoči razprostiranje jalovinskega materiala za renaturacijo.

Tehnična sanacija zajema tudi odstranitev rudarskih objektov, postrojev in infrastrukture, kar pa ne velja za primer pridobivalnega prostora Čmi Kal - Črnotiče 2, saj je v pripravi občinski prostorski načrt, ki bo omogočil dodatno širitev kamnoloma proti severozahodu na zemljišče v k.o 2598 Socerb s parcelno št. 2967/1, kjer so bile zaloge apnenca v preteklosti že raziskane in dokazane. Rekultivacija se bo izvajala z nasipanjem kamnolomske jalovine v debelini najmanj 0,5 m po etažnih ravninah in medetažnih cestah. Nasut jalovinski sloj se bo konsolidiral do debeline 0,35 m in bo predstavljal rastno osnovo za posejano travo in sadike dreves in grmovnic, s katerimi se bo izvedla renaturacija. Debelina 0,35 m gline z apnenčastim drobirjem približno ustreza debelini zemlje v okoliškem naravnem okolju.

Za namen opisane sanacije je trenutno na razpolago 191.000 m³ jalovine, ki se občasno uporablja tudi za proizvodnjo kameno-glinitih agregatov za nezahtevne nasipe ali pa utrjevanje makadamskih cest. Z odkopavanjem predvidenih 2.516.470 m³ apnenca bi predvidoma nastalo še 2% oz. 50.000 m³ tovrstne jalovine, kar skupno znese, 241.000 m³ jalovine.

Skupna površina etažnih ravnin in dostopnih cest znaša 116.875 m². Zaradi boljše sposobnosti odvodnje padavinskih vod v apnenčasto podtalje, je potrebno pustiti celotno etažno ravnino E-345 v površini 2.800 m² brez jalovinskega nasutja. Skupna površina za izvedbo jalovinskega nasutja v debelini 0,50 m, kar se po konsolidaciji nasutja zmanjša na 0,35 m, znaša: 116,875 m² - 2.800 m² = 114.075 m². Za nasutje s konsolidirano debelino 0,35 m je potrebno: 114.075 m² x 0,35 m = 39.926 m³.

Preostalih 201.000 m³ se lahko uporabi za ublažitev naklona posameznih območij končne brežine ali pa za oblikovanje nasipa z večjo ravno površino na odkriti flišni talnini v južnem delu pridobivalnega prostora med kotama 350 in 400. Tako oblikovana ravna površina bi služila za bogatenje, predelavo in skladiščenje mineralne surovine.

Poleg etažnih ravnin in dostopnih cest, bo končno brežino sestavljalo še 79.924 m² flišnih brežin, ki s povprečnim teoretičnim naklonom 20 % še omogočajo izvedbo biološke sanacije. Rekultivacija teh flišnih brežin z dodatnim jalovinskim slojem ni potrebna, saj bo na mestu teh

brežin dovolj prisotne jalovine. Za izvedbo renaturacije bo potrebno le razporediti in izravnati na mestu samem prisotno jalovino in laporno kamnino.

V zadnjih 5 letih je znašala povprečna prodaja, kamenih drobljencev, onesnaženih z glino in preperino, ki so bili proizvedeni iz jalovinskih materialov, 39.000 ton letno. Ob upoštevanju prostorninske mase zbitega nasipa 2,0 ton/m³, se letno predela 20.000 m³ jalovine. Po zaključku odkopavanja apnenca se nakazuje tržna potreba in tehnične možnosti za predelavo in prodajo osiromašene mineralne surovine iz jalovišča.

Sanacija se bo izvajala izključno z jalovino in humusom, ki bosta pridobljena na območju kamnoloma Črni Kal – Črnotiče. Sanacija kamnoloma z vgradnjo materiala, pridobljenega z gradbenimi deli na drugih lokacijah, ni predmet presoje vplivov na okolje in izdaje tega okoljevarstvenega soglasja.

Pridobljena mnenja

Ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja, skladno s prvim odstavkom 96. člena ZVO-2, pošlje občini, na območju katere bo izveden poseg, da se opredeli glede skladnosti z občinskimi prostorskimi izvedbenimi akti, ter ministrstvom in organizacijam, iz tretjega odstavka 91. člena tega zakona, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge opredelijo, ali je:

1. nameravani poseg v okolje v delu, ki se nanaša na pristojnost mnenjedajalca, sprejemljiv;
2. nameravani poseg v okolje sprejemljiv z vidika njihove pristojnosti pod pogojem, da nosilec nameravanega posega projekt iz 93. člena tega zakona ali poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona dopolni z dodatnimi ukrepi za preprečitev in odpravo ali zmanjšanje ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje ali z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami;
3. nameravani poseg v okolje z vidika njihove pristojnosti ni sprejemljiv.

Ministrstvo je tako, na podlagi prvega odstavka 96. člena ZVO-2, pozvalo za mnenja:

- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Piran, Obzidna ulica 9, 6000 Koper;
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za naravo, Sektor za rudarstvo, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana; in
- Mestno občino Koper, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper.

Ministrstvo je dne 29. 9. 2023 prejelo mnenje št. 6223-0121/2023/2 z dne 28. 9. 2023 od Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Območne enote Piran, Obzidna ulica 9, 6000 Koper (v nadaljevanju ZVKDS). Iz mnenja ZVKDS izhaja, da se nameravani poseg nahaja v območju kulturne krajine Podpeč pri Čnem Kalu – Kulturna Krajina Kraški rob (EID 1-15087). ZVKDS po pregledu dokumentacije ugotavlja, da se nameravani poseg nanaša na območje kamnoloma, ki je že v obratovanju, ter da načrtovani posegi ne predstavljajo večjih dodatnih obremenitev iz vidika varstva kulturne dediščine. Zato ZVKDS zaključuje, da je nameravani poseg z vidika varstva kulturne dediščine sprejemljiv.

Ministrstvo je dne 3. 10. 2023 prejelo mnenje od Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 354-77/2020-8 z dne 2. 10. 2023 s priložo Strokovnim mnenjem, ki ga je pod št. 2940-09/1649-23/NP-4567210 dne 26. 9. 2023 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju NLZOH). NLZOH po pregledu dokumentacije ugotavlja, da je nameravani poseg s stališča njegove pristojnosti, varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja, sprejemljiv.

Ministrstvo je dne 3. 10. 2023 prav tako prejelo mnenje št. 3563-0440/2023-2 z dne 3. 10. 2023 od Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Piran, Trg Etbina Kristana 1,

6310 Izola (v nadaljevanju ZRSVN). Iz mnenja ZRSVN izhaja, da je bil v zvezi z nameranim posegom izveden sestanek s predstavnikom Salonita Anhovo dne 27. 10. 2023, kjer so bili posegi dodatno obrazloženi. Na sestanku je bilo pojasnjeno, da se kamnolom širi v globino za 40 metrov in nato še za dodatnih 15 m znotraj območja, ki v naravi že predstavlja površine kamnoloma (že odprte površine, brez vegetacije). Poleg širitve je predvidena tudi sanacija kamnoloma, ki je prikazana na prilogi G4.

Iz mnenja ZRSVN nadalje izhaja, da se lokacija oz. daljinski vpliv nameravanega posega nahaja na območju z naslednjim naravovarstvenim statusom:

posebna varstvena območja (območja Natura 2000): Kras (koda: 3000276), Kras (Koda: 5000023);

Naravne vrednote: Kraški rob (ID 3629), geomorfološka, geološka, zoološka in botanična naravna vrednota državnega pomena, Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) geološka naravna vrednota državnega pomena; Minirana jama (ID 44528) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena; Minirana jama 2 (ID 44529) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena; Minirana jama 3 (ID 47643) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena; Minirana jama 4 (ID 50414) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena.

Poročilo o registriranih jamah na območju kamnoloma Črni Kal – Črnotiče, ki ga je izdelal Inštitut za raziskovanje Krasa (ZRC SAZU) novembra 2020, navaja, da sta na območju od 4 jam zagotovo uničeni najmanj dve, ena pa ima zasut vhod:

Minirana jama (ID 44528) ni bila najdena, zato je najverjetneje uničena. V okolici je shranjenih več kot 1 m³ velikih blokov sige, ki bi lahko bili ostanki te jame ali njenega nadaljevanja. Minirana jama 2 (ID 44529) ni bila najdena, zato je najverjetneje uničena. Na območju, kjer naj bi se nahajal vhod je nasutje drobljenca. Minirana jama 3 (ID 47643) je zasuta ali uničena. Obstaja verjetnost, da je zasut le vhod. Na območju, kjer naj bi bil vhod, je nasip drobljenca, tako da je verjetno zasut le vhod v jamo. V komunikaciji z zastopniki kamnoloma je ZRSVN prišel do ugotovitve, da je do uničenja oziroma zasutja (vhoda) jam najverjetneje prišlo kmalu po njihovem odkritju zaradi izvajanja rudarskih del – izkoriščanja mineralne surovine, skladno s takrat veljavnimi dovoljenji in projektno dokumentacijo. ZRSVN je v mnenju št. 7-II-140/6-20/BV, z dne 2. 3. 2021 podal naslednja pogoja:

- ob nadaljevanju dejavnosti kamnoloma naj se in situ ohrani Minirana jama 4, pri čemer naj se zaščiti njen vhod (na način, da se vanjo ne vsipa kamniti in drugi material, da se jama ne zasuje) in
- ponovno se odkoplje vhod v Minirano jamo 3, pri čemer se jama, v kolikor se potrdi njen obstoj, izvzame iz nadaljnega pridobivanja mineralnih surovin in se jo prav tako ohrani in situ ter zaščiti njen vhod na način, da se vanjo ne vsipa kamniti in drugi material (da se jama ne zasuje). Lokacija nameravanega posega se nahaja tudi na EPO Kras.

Na podlagi pregleda gradiva, ZRSVN ugotavlja, da je v poročilu o vplivih na okolje za izvedbo posega in v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2 (v nadaljevanju Dodatek), področje varstva narave ustrezno obdelano. Navedena so območja varstva narave v območju neposrednega in daljinskega vpliva glede na Prilogo 2 Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, opisano je stanje narave (ekosistemov, rastlinstva, živalstva ter njihovih habitatov). Poročilo o vplivih na okolje in Dodatek ocenjujeta vplive na ekosisteme, rastlinske in živalske vrste ter njihove habitate v času obratovanja ter v času opustitve posega in po njem. Ocenjuje tudi kumulativne in sinergijske učinke. Skupen vpliv na POV Kras (SI5000023) med obratovanjem je ocenjen kot nebistven (ocena B). Skupen vpliv na POV Kras (SI5000023) med opustitvijo nameravanega posega ter po njej je prav tako ocenjen kot nebistven (ocena B). Skupen vpliv na POO Kras (SI3000276) med obratovanjem je ocenjen kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Skupen vpliv na POO Kras (SI3000276) med opustitvijo nameravanega posega ter po njej je ocenjen kot nebistven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C). Prav tako je podan prikaz ekološko pomembnih območij in naravnih vrednot. V poročilu o vplivih na okolje so ustrezno povzeti dodatni ukrepi za naravne vrednote in biotsko pestrost, kot sledi: Območje vhoda v Minirano jamo 4 in jamskih rogov naj se pred sanacijo ogradi, nasip pred jamo pa naj se med

sanacijo ohrani. Območje naravne vrednote Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) naj se izvzame iz območja sanacije. Na območju naj se ne izvaja nikakršnih posegov. Ohrani naj se dostop do naravne vrednote. Vpliv na naravno vrednoto Kraški rob je zaradi omejenosti posegov na obstoječe območje kamnoloma, ki bo po zaključku obratovanja sanirano, ocenjen kot nebitven, v času obratovanja in opustitve nameravanega posega pa je ocenjen s 3 – nebitven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov. Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na naravo v času opustitve nameravanega posega in po njej je ocenjen s (3) – nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Kljub ugotovitvi, da je nameravani poseg v delu, ki se nanaša na pristojnost naslovnega zavoda sprejemljiv, ZRSVN predlaga še minimalno dopolnitev za preprečitev in odpravo škodljivih vplivov na naravo. ZRSVN predlaga, da se v izrek okoljevarstvenega soglasja doda še naslednja omilitvena ukrepa z vidika varstva narave:

- zaradi varstva habitatnih tipov naj se morebitne zasaditve v sklopu izvajanja sprotne in končne sanacije izvajajo z lokalnimi travnimi mešanici, sadikami ali semeni;
- v času eksploatacije je potrebno v primeru najdbe mineralov ali fosilov to prijaviti na območno enoto ZRSVN, najdbo pa zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

ZRSVN ocenjuje, da vplivi nameravanega posega ob izvedbi vseh navedenih omilitvenih ukrepov, omilitvenih ukrepov navedenih v poročilu o vplivih na okolje in dodatku ne bodo bistveno vplivali na varovana območja in biotsko raznovrstnost. Glede na navedeno ZRSVN meni, da je nameravani poseg z vidika varstva narave sprejemljiv.

Ministrstvo je zgoraj navedenemu predlogu ZRSVN sledilo in v točko IV./D) izreka tega okoljevarstvenega soglasja vključilo predlagana dodatna omilitvena ukrepa.

Ministrstvo je dne 6. 10. 2023 prejelo mnenje št. 351-545/2023-2 z dne 6. 10. 2023 od Mestne občine Koper, Urada za prostorski razvoj in nepremičnine, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper (v nadaljevanju Občina). Občina v mnenju navaja, da se zemljišča, na katerih se nahaja nameravani poseg, po prostorskih sestavinah Dolgoročnega plana Občine Koper (Uradne objave, št. 25/86, 10/88, 9/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, v nadaljevanju Dolgoročni plan) in Družbenega plana Občine Koper (Uradne objave, št. 36/86, 11/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, v nadaljevanju Plan) in Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 16/99 in 33/01) in Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradni list RS, št. 96/04, 97/04 in 79/09) nahaja na ureditvenem območju za pridobivanje rudnin – mineralnih agregatov, prostorska enota ZE-1.

Območje se ureja na podlagi določil:

- Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v občini Koper (Uradne objave, št. 19/1988, 7/2001- obvezna razlaga, 24/2001- spremembe in dopolnitve, Uradni list RS, št. 49/2005- obvezna razlaga, 95/2006 - spremembe in dopolnitve, 124/2008 - obvezna razlaga, 22/2009 - spremembe in dopolnitve, 65/2010 - spremembe in dopolnitve, 29/2012 - obvezna razlaga, 50/2012- obvezna razlaga, 47/2016 – spremembe in dopolnitve in 207/2021 - obvezna razlaga; v nadaljevanju PUP Koper) in
- Odloka o nezahtevnih in enostavnih objektih na stavbnih zemljiščih v Mestni občini Koper (Uradni list RS, št. 50/2016, 3/2017 in 41/2018; v nadaljevanju Odlok).

Zasnova namenske rabe prostora je določena v Dolgoročnem planu, poglavju 4.3.3., območje za pridobivanje rudnin – mineralnih agregatov pa podrobneje v podpoglavju 4.3.3.6.. Na območjih za pridobivanje rudnin-mineralnih agregatov so dovoljeni objekti za pridobivanje mineralnih agregatov. Možne dopolnilne dejavnosti se vežejo predvsem na predelavo surovine (asfaltna baza, drobljenje kamna, separiranje, prefabrikati). Po zaključeni eksploataciji se območja obvezno sanirajo za rabo, ki je določena v načrtu sanacije. Nameravani poseg je skladen z namensko rabo prostora.

58. člen PUP Koper določa, da je na območjih za pridobivanje rudnin-mineralnih agregatov dovoljena gradnja objektov za pridobivanje mineralnih agregatov in njihovo predelavo. Po zaključeni eksploataciji je na teh območjih možna gradnja in posegi v prostor kot je določeno v načrtu sanacije. V kolikor se taka območja nahajajo v varovanih območjih, je potrebno za

sanacijski načrt pridobiti potrebna soglasja za poseg v varovana območja. Sanacijski načrt potrdi Občinski svet Mestne občine Koper.

Nameravani poseg se nahaja na območju registrirane nepremičninske dediščine Podpeč pri Črnem Kalu – Kulturna krajina Kraški rob (EID:1-15087). Za poseg je pridobljeno Kulturno varstveno soglasje št. 35104-0307/2023/3 z dne 22. 6. 2023. Iz priložene dokumentacije je razvidno, da je v Rudarskem projektu priložen del, ki obravnava sanacijo (opis sanacije na str. 29 in 30 ter grafična priloga »Sanacija in rekultivacija kamnoloma«, št. G-4), vendar pa sanacijski načrt ni bil potrjen na Občinskem svetu Mestne občine Koper, iz informatiziranih zbir dokumentov Mestne občine Koper pa niti ni razvidno, da bi bila podana takšna vloga. Tudi v tekstualnem delu Rudarskega projekta (str. 29) je razvidno, da je potrebno sanacijski načrt potrditi na Občinskem svetu, ne pa da je že bil potrjen. Zaradi navedenega je predviden poseg neskladen s prostorskim izvedbenim aktom.

Iz mnenja Občina nadalje izhaja, da se območje predvidenega posega nahaja na vodovarstvenem območju, za kar je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu s 50. členom PUP Koper. Ker soglasje ni pridobljeno, je takšen poseg v neskladju s prostorskim izvedbenim aktom.

Iz mnenja Ministrstva za naravne vire in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, št. 01405-21/2023-2560-2 (1101-01) z dne 6. 10. 2023, izhaja, da presoja škodljivih vplivov na okolje (npr. hrup, emisije, ipd.) v zvezi z nameravanim posegom ni v okviru nalog in pristojnosti sektorja za rudarstvo, ki so določene v veljavnem Zakonu o rudarstvu.

Ministrstvo je dne 9. 10. 2023 prejelo mnenje št. 35019-51/2023-2 z dne 9. 10. 2023 od Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja jadranskih rek z morjem, Pristaniška ulica 12, 6000 Koper (v nadaljevanju DRSV). DRSV po pregledu dokumentacije ugotavlja, da je nameravani poseg v okolje z vidika upravljanja z vodami sprejemljiv pod pogojem, da se priloženo dokumentacijo dopolni in dopolnitve vnese/upoštevaja/presodi v poročilu o vplivih na okolje:

1. Kamnolom se nahaja na vodovarstvenem območju, na III. vodovarstvenem pasu vodonosnikov Rižane, za katerega veljajo določila Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Uradni list RS, št. 49/08, 72/12 in 69/13), ki jih je treba v celoti upoštevati pri načrtovanju in izvedbi obravnavanih posegov v prostor. Skladno s Prilogo 3, Tabela 1.1. citirane uredbe je za predvideno širitev kamnoloma in njegovo sanacijo treba izdelati analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa. Rudarski objekti so označeni z oznako *pip*¹⁴, kar pomeni, da gre za izjemoma dovoljeno gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del, kadar gre za poseg v skladu z državnim prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom in za katerega je izvedena celovita presoja vplivov na okolje ter pridobljeno okoljevarstveno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Sprejemljivost vplivov na vodni režim in stanje vodnega telesa ter vplive zaščitnih ukrepov na zmanjšanje tveganja za onesnaževanje preverja ministrstvo na podlagi analize tveganja za onesnaženje v postopku izdaje mnenja k državnemu prostorskemu načrtu ali občinskemu podrobnemu prostorskemu načrtu. Pri izkopih zaradi izkoriščanja mineralnih surovin mora biti dno izkopa vsaj 2 m nad najvišjo gladino podzemne vode glede na povprečje ravni gladin v zadnjih desetih letih. Najvišja gladina podzemne vode je najvišja gladina v nizu meritev gladine oziroma nivoja podzemne vode. Kot niz meritev gladine podzemne vode se upoštevajo podatki monitoringa podzemne vode na vodovarstvenem območju, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za okolje, ali podatki meritev gladine podzemne vode, ki jih izvaja upravljavec vodnega vira, na podlagi zahtev, predpisanih v vodnem dovoljenju za izvajanje monitoringa podzemne vode, ali podatki meritev z avtomatskimi merilci nivojev podzemne vode ali vsaj dvakrat mesečnih ročnih meritev gladine podzemne vode na vodovarstvenem območju v obdobju dveh hidroloških ciklusov (dve leti opazovanj), ki jih na območju predvidenega posega izvaja investitor.

Analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa je treba izdelati in revidirati skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Omilitvene ukrepe/usmeritve iz analize tveganja je treba upoštevati v poročilu o vplivih na okolje in v rudarskem projektu.

2. Vzporedno s faznim napredovanjem del je potrebno urejati odtočne razmere padavinske vode ter preprečiti njeno erozijsko delovanje. Na ustrezen način je treba urediti tudi odvodnjno deponij materiala. Odvajanje padavinskih voda s področja kamnoloma je treba urediti celovito in v dokumentaciji prikazati etapnost (tekstualno in grafično). Predvideti je treba ustrezno dimenzionirane usedalnike zaradi preprečitve odplavljanja suspendiranih delcev (upoštevati je treba količino vode, velikost karakterističnega delca matične kamnine oz. materiala za vgradnjo). Ker je način odvajanja padavinskih voda pogojen tudi z načinom sanacije, je potrebna jasna opredelitev, ali se bo kot sanacijski material uporabil tudi material od drugod – v priloženi dokumentaciji je sicer predvidena sanacija z jalovinskim materialom, ki nastane pri pridobivanju apnenca, po drugi strani pa se omenja tudi možnost sanacije z materialom od drugod. V največji možni meri je treba preprečiti možnost nesreče in onesnaženje podzemne vode.
3. V geodetskem posnetku obstoječega stanja je treba označiti obstoječe objekte in komunalno infrastrukturo (meteorno kanalizacijo, usedalnike, lovilce olj, pretakalno ploščad, greznice,....).
4. Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode je treba preveriti/uskladiti z 21. in 43. členom Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22-ZVO-2).

Ministrstvo je prejela mnenja z dopisom št. 35428-10/2023-2570-14 z dne 10. 10. 2023 posredovalo nosilcu nameravanega posega v opredelitev. V citiranem dopisu je ministrstvo nosilca nameravanega posega prav tako pozvalo k podaji ustreznih pojasnil in dopolnitve v segmentu vibracij in sanacije kamnoloma. Nosilec nameravanega posega je na poziv odgovoril dne 15. 1. 2024, 18. 1. 2024 in 25. 1. 2024 s predložitvijo naslednje dokumentacije:

- Dopisom z naslovom »Dopolnitev vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2« z dne 15. 1. 2024;
- Soglasjem za izvajanje meritev tresljajev na objektih drugega tira železniške proge Divača – Koper, ki ga je pod št. 40-0897/2023 z dne 18. 12. 2023 izdala družba 2TDK d.o.o., Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana;
- Analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, št. poročila: 5429-160/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Revizijskim poročilom št. IV – 309/23, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, revident: HIDROPRO, inženirske storitve, Zoran Fujs s.p., Spodnje Gameljne 118, 1211 Ljubljana – Šmartno pod Šmarno goro;
- Geološko geomehanskim in hidrogeološkim poročilom z oceno erozijske ogroženosti, št. poročila: 5430-161/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Geodetskim načrtom rudniškega prostora kamnoloma Črni Kal – Črnotiče v merilu 1:1000, št.projekta: 121-NL/2023, januar 2024, Limita Mugerli d.o.o.;
- Poročilom o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;
- dokumentom z naslovom »Dopolnitev vloge za nameravani poseg: Črni Kal – Črnotiče 2 – št. upravne zadeve: 35428-10/2023-2570-14 z dne 10. 10. 2023« z dne 25. 1. 2024.

Ministrstvo je po prejemu dopolnitve vloge s strani nosilca nameravanega posega, dne 22. 1. 2024 ponovno pozvalo za podajo mnenja DRSV in Občino.

Ministrstvo je dne 1. 2. 2024 prejelo mnenje Občine št. 351-38/2024-3 z dne 1. 2. 2024. Občina v mnenju navaja, da se zemljišča, na katerih se nahaja nameravani poseg, po prostorskih sestavinah Dolgoročnega plana Občine Koper (Uradne objave, št. 25/86, 10/88, 9/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, v nadaljevanju Dolgoročni plan) in Družbenega plana Občine Koper (Uradne

objave, št. 36/86, 11/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, v nadaljevanju Plan) in Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 16/99 in 33/01) in Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradni list RS, št. 96/04, 97/04 in 79/09) nahaja na ureditvenem območju za pridobivanje rudnin – mineralnih agregatov, prostorska enota ZE-1. Območje se ureja na podlagi določil: Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v občini Koper (Uradne objave, št. 19/88, 7/01- obvezna razlaga, 24/01 - spremembe in dopolnitve, Uradni list RS, št. 49/05 - obvezna razlaga, 95/06- spremembe in dopolnitve, 124/08 -obvezna razlaga, 22/09 - spremembe in dopolnitve, 65/10 - spremembe in dopolnitve, 29/12 - obvezna razlaga, 50/12- obvezna razlaga, 47/16 – spremembe in dopolnitve in 207/21 - obvezna razlaga; v nadaljevanju PUP Koper) in Odloka o nezahtevnih in enostavnih objektih na stavbnih zemljiščih v Mestni občini Koper (Uradni list RS, št. 50/16, 3/17 in 41/18; v nadaljevanju Odlok). Zasnova namenske rabe prostora je določena v Dolgoročnem planu, poglavju 4.3.3., območje za pridobivanje rudnin – mineralnih agregatov pa podrobneje v podpoglavju 4.3.3.6.. Na območjih za pridobivanje rudnin-mineralnih agregatov so dovoljeni objekti za pridobivanje mineralnih agregatov. Možne dopolnilne dejavnosti se vežejo predvsem na predelavo surovine (asfaltna baza, drobljenje kamna, separiranje, prefabrikati). Po zaključeni eksploataciji se območja obvezno sanirajo za rabo, ki je določena v načrtu sanacije. Nameravani poseg je skladen z namensko rabo prostora. 58. člen PUP Koper določa, da je na območjih za pridobivanje rudnin-mineralnih agregatov dovoljena gradnja objektov za pridobivanje mineralnih agregatov in njihovo predelavo. Po zaključeni eksploataciji je na teh območjih možna gradnja in posegi v prostor kot je določeno v načrtu sanacije. V kolikor se taka območja nahajajo v varovanih območjih je potrebno za sanacijski načrt pridobiti potrebna soglasja za poseg v varovana območja. Sanacijski načrt potrди Občinski svet Mestne občine Koper. Iz priložene dokumentacije je razvidno, da je v Rudarskem projektu priložen del, ki obravnava sanacijo (opis sanacije na str. 29 in 30 ter grafična priloga »Sanacija in rekultivacija kamnoloma«, št. G-4), vendar pa sanacijski načrt ni bil potrjen na Občinskem svetu Mestne občine Koper, iz informatiziranih zbirk dokumentov Mestne občine Koper pa niti ni razvidno, da bi bila podana takšna vloga. Tudi v tekstualnem delu Rudarskega projekta (str. 29) je razvidno, da je potrebno sanacijski načrt potrđiti na Občinskem svetu, ne pa da je že bil potrjen. Pri pregledu priložene dokumentacije obravnavani vlogi z dne 22. 1. 2023 je ugotovljeno, da je ponovno priložena grafična priloga »Sanacija in rekultivacija kamnoloma«, št. G-4, ni pa dokazil, da je bil sanacijski načrt potrjen na Občinskem svetu. Iz priloge k vlogi (dopis družbe E-net okolje d.o.o. z dne 15. 1. 2024) je razvidno, da se nosilec nameravanega posega dogovarja z Občino, da bo izdelan sanacijski načrt skladno z usmeritvami iz okoljevarstvenega soglasja in ga bo dal v obravnavo in potrđitev na Občinski svet. V času odločanja sanacijski načrt še ni bil potrjen (niti ni bila podana vloga), zato nameravani poseg ni neskladen s prostorskim izvedbenim aktom. Nameravani poseg se nahaja na območju registrirane nepremičninske dediščine Podpeč pri Črnem Kalu – Kulturna krajina Kraški rob (EID:1-15087). Za nameravani poseg je pridobljeno Kulturno varstveno soglasje št. 35104-0307/2023/3 z dne 22. 6. 2023. Območje nameravanega posega se nahaja na vodovarstvenem območju, za kar je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu s 50. členom PUP Koper. Ker soglasje ni pridobljeno, je takšen poseg v neskladju s prostorskim izvedbenim aktom.

Ministrstvo, v zvezi s sklicevanjem Občine na določila drugega odstavka 58. člena PUP Koper in njeno ugotovitvijo, da sanacijski načrt ni bil potrjen na občinskem svetu, niti ni bila podana takšna vloga, odgovarja, da nobeden predpis ne določa, da je razpolaganje nosilca nameravanega posega s sanacijskim načrtom, potrjenim s strani Občinskega sveta Mestne občine Koper, predpogoj za izdajo okoljevarstvenega soglasja. Tudi iz citiranega 58. člena PUP Koper ne izhaja zahteva, da mora biti sanacijski načrt potrjen s strani občine pred izdajo okoljevarstvenega soglasja.

Ministrstvo se nadalje, v zvezi z navedbo Občine, da je nameravani poseg v neskladju s prostorskim izvedbenim aktom, ker nosilec nameravanega posega ni pridobil vodnega soglasja, sklicuje na četrti odstavek 151.a člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-

A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju ZV-1), ki določa, da če se v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja po predpisih o varstvu okolja ugotovi, da gre za poseg za katerega je treba pridobiti tudi vodno soglasje po določbah tega zakona, se šteje, da so projektni pogoji iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoji za druge posege v prostor iz drugega odstavka tega člena pridobljeni z dnem izdaje okoljevarstvenega soglasja. V primerih gradnje iz prvega odstavka tega člena, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora investitor po končanem projektiranju pridobiti vodno soglasje. V primerih posega v prostor iz drugega odstavka tega člena (za katerega ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov), za katerega je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvedbe del pridobiti vodno soglasje. Glede na citirano določbo ZV-1 pravnomočno vodno soglasje ni predpogoj za izdajo okoljevarstvenega soglasja, ampak je ravno obratno.

Ministrstvo je 1. 3. 2024 prejelo mnenje št. 35019-51/2023-8 z dne 29. 2. 2024 od DRSV. Iz mnenja DRSV izhaja, da je nameravani poseg v okolje z vidika upravljanja z vodami sprejemljiv, če bo pri izdelavi rudarskega projekta za pridobitev koncesije (na podlagi veljavne rudarske zakonodaje in predhodnih usmeritev s strani DRSV) upoštevano naslednje:

1. priložena dokumentacija pri zasnovi odvodnje padavinskih voda izhaja iz ugotovitev hidrotehničnega poročila, ki ga je v januarju 2021, pod št. E-1053/21, izdelal Hydrotech d.o.o., Nova Gorica, za zasnovu ureditve odvodnje padavinskih voda za pridobivalni prostor Črni Kal – Črnotiče. Naknadno je bil izdelan elaborat Odvodnja padavinskih voda v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2 (št. MŠ-02/24; izdelal Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o.; datum 16. 2. 2024). Oboje bo treba upoštevati v nadaljnjih podrobnejših fazah zasnove odvodnje padavinskih voda;
2. v geološko geomehanskem poročilu je treba z geomehanskega vidika presoditi tudi ustreznost vmesne in končne rešitve zasnove odvodnje padavinskih voda (po izvedbi sanacijskih del) ter na podlagi morebitnih zaključkov oz. usmeritev ustrezno dopolniti rudarski projekt;
3. v priloženi dokumentaciji se upošteva možnost vnosa sanacijskega materiala, ki bo pripeljan od drugod. Za pridobivalni prostor Črni Kal – Črnotiče je bila ta rešitev že potrjena. Za pridobivalni prostor Črni Kal – Črnotiče 2 je bilo naknadno obrazloženo, da se je možnost vnosa sanacijskega materiala, ki bo pripeljan od drugod, opustila. Pri nadaljnji izdelavi dokumentacije naj se izvor sanacijskega materiala točno definira in prikaže etapnost sanacijskih del;
4. v rudarskem projektu za pridobitev koncesije je treba navesti in upoštevati vse omilitvene ukrepe – iz vseh strokovnih podlag;
5. skladno z veljavno rudarsko zakonodajo je treba v rudarskem projektu obravnavati tudi odvajanje padavinskih voda: tehnične rešitve za pretakalne ploščadi, lovilce olj, usedalnike (vključno z morebitnimi vpojnimi črevesi, ki so omenjena v poročilu o vplivih na okolje),...Varnost pred padavinskimi vodami bo treba preveriti in prikazati tudi za obstoječe objekte. Preveriti bo treba tudi obstoječe odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in ga po potrebi uskladiti z 21. in 43. členom Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2).

Ministrstvo je prejeli mnenji z dopisom št. 35428-10/2023-2570-27 z dne 4. 3. 2024 posredovalo nosilcu nameravanega posega v opredelitev. Nosilec nameravanega posega je na poziv odgovoril dne 3. 4. 2024 in 17. 4. 2024 s predložitvijo naslednje dokumentacije:

- Dopisom z naslovom "Pojasnila in predložitve dodatne dokumentacije za izdajo okoljevarstvenega soglasja št. Upravne zadeve 35428-10/2023-2570" z dne 3. 4. 2024;
- Poročilom o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. 100423-dn, 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 in 5. 4. 2024, E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana;

- Rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. projekta: MŠ-01/23, 25. 1. 2023, dopolnjen 2. 4. 2024, Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Geološko geomehanskim poročilom o zasnovi odvodnje padavinskih vod v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. MŠ-03/24, 29. 3. 2023, Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Obvestilom o preimenovanju;
- Izpisom iz sodnega/poslovnega registra z dne 25. 3. 2024.

Ministrstvo je po prejemu dopolnitve vloge s strani nosilca nameravanega posega z dopisom št. 35428-10/2023-2570-27 z dne 4. 3. 2024 ponovno zaprosilo DRSV za podajo mnenja o sprejemljivosti nameravanega posega.

Ministrstvo je dne 13. 5. 2024 prejelo mnenje št. 35019-51/2023-11 z dne 10. 5. 2024 od DRSV. Iz mnenja DRSV izhaja, da se pridobivanje mineralne surovine nahaja na III. vodovarstvenem pasu vodonosnikov Rižane, zaradi česar je bila izdelana Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, št. poročila: 5429-160/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki izhajajo iz Analize tveganja in omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v poročilu o vplivih na okolje bo poseg v prostor z vidika vpliva na vodni režim in stanje voda sprejemljiv. Iz mnenja DRSV še izhaja, da bo treba v nadaljnjih fazah izdelave rudarskega projekta upoštevati še:

1. vse omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz Analize tveganja in poročila o vplivih na okolje bo treba upoštevati in navesti tudi v nadgradnji rudarskega projekta;
2. skladno z veljavno rudarsko zakonodajo bo treba podrobneje obravnavati in priložiti tehnične rešitve za vse pretakalne ploščadi, lovilce olj, odvodne jarke, usedalnike (vključno z morebitnimi vpojnimi črevesi, ki so omenjena v poročilu o vplivih na okolje), ipd....ter prikazati etapnost izkoriščanja in sanacije pridobivalnega prostora;
3. preveriti bo treba tudi obstoječe odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode in ga po potrebi uskladiti z 21. in 43. členom Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2).

Izvedba javne razgrnitve, zahteve za vstop in javne obravnave

A) Javna razgrnitev

Ministrstvo po tem, ko ugotovi, da je poseg sprejemljiv z vidika pristojnosti mnenjedajalcev in ministrstva, projekt iz 93. člena ZVO-2 in poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena ZVO-2 pa ustrezna, obvesti javnost o začetem postopku presoje vplivov nameravanega posega v okolje.

Z javnim naznanilom številka 35428-10/2023-2570-x z dne x. x. 2024 je bila namreč javnost z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave ter na krajevno običajen način (na sedežu Upravne enote Koper, Piranska cesta 2, 6000 Koper – Capodistria in Mestne občine Koper, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper - Capodistria) obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 97. člena ZVO-2.

Javnosti je bilo v skladu s sedmo točko drugega odstavka 97. člena ZVO-2 omogočena pravica do podaje mnenj, predlogov in pripomb v zvezi z nameravanim posegom, in sicer glede ugotavljanja dejanskega stanja, upoštevanja pravil upravnega postopka in glede upoštevanja materialnih predpisov, vključno s predlogu ukrepov za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje ali za njihovo izravnavo 30 dni od roka, določenega v javnem naznanilu, to je od2024 do 2024.

V tem času je/so bila/bile na ministrstvo oziroma na gp.mope@gov.si posredovan/-e naslednja/-e pripomba/-e

1.

2.

B) Dokumentacija, na podlagi katere je ministrstvo odločalo

V predmetnem upravnem postopku je ministrstvo odločalo na podlagi naslednje dokumentacije:

- Izpolnjen obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 4. 9. 2023;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 31. 8. 2023;
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. projekta MŠ-01/23 dne 25. 1. 2023, dopolnjen 2. 4. 2024 izdelalo podjetje Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle (v nadaljevanju Rudarski projekt);
- Poročilo o vplivih na okolje, Pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. 100423-dn dne 4. 9. 2023, dopolnitev 15. 1. 2024 in 5. 4. 2024 izdelalo podjetje E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Poročilo o vplivih na okolje);
- Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. naloge 1507-23 VO v mesecu avgustu 2023 izdelalo podjetje Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana;
- Ocena obremenjenosti s hrupom, Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., ki jo je pod št. EKO-23-424 dne 10. 8. 2023 izdelalo podjetje SiEKO d.o.o., Kidričeva 25, 3000 Celje;
- Dopis z naslovom »Dopolnitev vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2« z dne 15. 1. 2024;
- Soglasje za izvajanje meritev tresljajev na objektih drugega tira železniške proge Divača – Koper, ki ga je pod št. 40-0897/2023 z dne 18. 12. 2023 izdala družba 2TDK d.o.o., Družba za razvoj projekta, d.o.o., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana;
- Analiza tveganja za onesnaženje vodnega telesa podzemne vode, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, št. poročila: 5429-160/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija (v nadaljevanju Analiza tveganja);
- Revizijsko poročilo št. IV – 309/23, Pridobivalni prostor za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca – Črni Kal – Črnotiče 2, revident: HIDROPRO, inženirske storitve, Zoran Fujs s.p., Spodnje Gameljne 118, 1211 Ljubljana – Šmartno pod Šmarno goro;
- Geološko geomehansko in hidrogeološko poročilo z oceno erozijske ogroženosti, št. poročila: 5430-161/2023-01, oktober 2023, Geologija d.o.o., Idrija, Prešernova ulica 2, 5280 Idrija;
- Geodetski načrt rudniškega prostora kamnoloma Črni Kal – Črnotiče v merilu 1:1000, št. projekta: 121-NL/2023, januar 2024, Limita Mugerli d.o.o.;
- Dopis z naslovom »Dopolnitev vloge za nameravani poseg: Črni Kal – Črnotiče 2 – št. upravne zadeve: 35428-10/2023-2570-14 z dne 10. 10. 2023« z dne 25. 1. 2024;
- Dopis z naslovom "Pojasnila in predložitev dodatne dokumentacije za izdajo okoljevarstvenega soglasja št. Upravne zadeve 35428-10/2023-2570" z dne 3. 4. 2024;
- Geološko geomehansko poročilo o zasnovi odvodnje padavinskih vod v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, št. MŠ-03/24, 29. 3. 2023, Alpacem Kamnolomi, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle;
- Obvestilo o preimenovanju;
- Izpis iz sodnega/poslovnega registra z dne 25. 3. 2024;
- mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Piran, Obzidna ulica 9, 6000 Koper št. 6223-0121/2023/2 z dne 28. 9. 2023;
- mnenje Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 354-77/2020-8 z dne 2. 10. 2023 s prilogo Strokovnim mnenjem, ki ga je pod št. 2940-09/1649-23/NP-4567210 dne 26. 9. 2023 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za

okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor;

- mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Piran, Trg Etbina Kristana 1, 6310 Izola št. 3563-0440/2023-2 z dne 3. 10. 2023;
- mnenje Mestne občine Koper, Urada za prostorski razvoj in nepremičnine, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper št. 351-545/2023-2 z dne 6. 10. 2023 in št. 351-38/2024-3 z dne 1. 2. 2024;
- mnenje Ministrstva za naravne vire in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana št. 01405-21/2023-2560-2 (1101-01) z dne 6. 10. 2023;
- mnenje Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektor območja jadranskih rek z morjem, Pristaniška ulica 12, 6000 Koper št. 35019-51/2023-2 z dne 9. 10. 2023, št. 35019-51/2023-8 z dne 29. 2. 2024 in št. 35019-51/2023-11 z dne 10. 5. 2024.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Raba / poraba naravnih virov

Z nameravanim posegom se bo v času obratovanja porabljalo naslednje naravne vire:

Direktna raba:

- raba tal oziroma zemljišč, na katerih bo potekala eksploatacija. Celoten rudarski prostor bo velikosti 29,4187 ha;
- eksploatacija mineralne surovine - apnenca, ki se v nadaljevanju uporablja kot gradbeni material. Predvidena dinamika izkoriščanja kamnoloma bo do 300.000 m³ letno v raščenem stanju, kar predstavlja 805.000 ton oz. 512.000 m³ kamnitih agregatov v razsutem stanju.

Indirektna raba:

- voda: za vlaženje površin oz. eksploatiranega materiala v kamnolomu se bo uporabljala voda iz vodovodnega omrežja. Poraba vode v letu 2021 je znašala 4.452,00 m³.

V času končne sanacije se bo površina tal prizadeta z eksploatacijo dokončno sanirala. Za izvedbo sanacije se bo vgradilo ca. 241.000 m³ jalovine (odkopne izgube).

Stranski proizvodi in ravnanje z njimi

Stranskih proizvodov pri nameravane posegu ne bo.

Vplivi na podnebje in vplivi, povezani s prilagajanjem podnebnim spremembam

Pomembnejših vplivov nameravanega posega zaradi prilagajanja podnebnim spremembam (zmanjševanje ranljivosti in povečevanje odpornosti na zaznane in pričakovane vpliv podnebnih sprememb) v času obratovanja nameravanega posega se ne pričakuje. Izmed verjetnih posledic podnebnih sprememb do konca 21. stoletja, opredeljenih v podnebnih projekcijah Agencije RS za okolje (vir: Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja – Povzetek (ARSO, 2019,

https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/OPS21_povzetek_p_osodobljeno.pdf), so za nameravani poseg relevantni povečanje pretokov rek pozimi in spomladi, s tem pa tudi daljša in izrazitejša obdobja poletne vročine, in pogostejši ter intenzivnejši ekstremni vremenski pojavi (npr. nalivi). V zvezi s pričakovanimi pogostejšimi nalivi je sistem odvodnjavanja kamnoloma ustrezno dimenzioniran, zato dodatno prilagajanje predvidoma ne bo potrebno. Območje nameravanega posega tudi ni poplavno ogroženo, zato do poplav ne bo prišlo.

Obratovanje kamnoloma bo imelo zanemarljiv vpliv na izpuste toplogrednih plinov, ki se povezujejo s podnebnimi spremembami. V času obratovanja naprave so emisije toplogrednih plinov sicer vezane na transport delavcev, uporabo delovnih strojev (emisije toplogrednih plinov iz motorjev z notranjim zgorevanjem (prevladujoče gorivo je plinsko olje), odvoz odpadkov) in transport proizvodov (odvoz izdelkov). V primeru opustitve nameravanega posega bodo nastajale kratkotrajne emisije toplogrednih plinov v času končne sanacije.

Vplivi na obremenjenost s hrupom

Za nameravani poseg je bila izdelana Ocena obremenjenosti s hrupom, Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., ki jo je pod št. EKO-23-424 dne 10. 8. 2023 izdelalo podjetje SiEKO d.o.o., Kidričeva 25, 3000 Celje.

Lokacija nameravanega posega se, glede na veljavni prostorski akt, nahaja v IV. območju varstva pred hrupom. Najbližje stavbe z varovanimi prostori v okolici so od območja nameravanega posega oddaljene najmanj 1.000 m v smeri jugozahod (Gabrovica pri Črnem Kalu 34b) in se nahajajo v III. območju varstva pred hrupom. Zaradi oddaljenosti stanovanjskih objektov se v modelnem izračunu ni postavljalo mest ocenjevanja na stavbah z varovanimi prostori.

Glavni vir hrupa v času obratovanja bodo:

- primarna separacija (drobilec surovin, sito, razbijalno kladivo, drobilec, silos, šest transportnih trakov, prevoz materiala po kamnolomu z demperji, nakladanje z nakladalniki),
- sekundarna in terciarna separacija (klasirnica, drobilci, sita, transportni trakovi),
- mobilne enote na etažah (bager, drobilec, sito, mobilni transportni trak)

Za vire hrupa se je tako izbralo štiri točkovne vire hrupa, ki obratujejo hkrati in vire hrupa iz prometa (tovorni promet z težkimi tovornimi vozili – 108 prevozov v dnevnem času (emisija po EU Cnossos 85 dB(A)), tovorni promet z težkimi tovornimi vozili – 36 prevozov v večernem času (emisija po EU Cnossos 80 dB(A)). Pri izračunu hrupa za cesto je bil uporabljen korekcijski faktor za makadamsko cesto. Vir hrupa bo obratoval v dveh obdobjih dneva, v dnevnem in večernem času. Glavni viri hrupa bodo na višini 1.5 m nad nivojem terena. Absolutna kota terena je med 399 m.n.v. in 410 m.n.v..

Obstoječe stanje okolja je ocenjeno na podlagi meritev obremenitve s hrupom v času obratovanja podjetja (vir: Poročilo o meritvah hrupa v okolju (Kova d.o.o., št. EK2022- 220507, 21. 2. 2023). Meritve so bile izvedene 15. 2. 2023 v dnevnem ter večernem času na štirih merilnih mestih. Na osnovi meritev in analiz hrupa v okolju je bilo ugotovljeno, da obravnavani vir v času obratovanja na nobenem mestu ocenjevanja ne presega mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju, določenih z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19, 99/22 - odl. US).

Tabela 1: Obstoječa obremenitev s hrupom zaradi obratovanja kamnoloma; Vrednotenje glede na preglednico 4, Priloge 1 Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju

Imisijsko mesto	D96/TM	D96/TM	Stopnja varstva pred hrupom	L _{dan} dB(A)	L _{večer} dB(A)	L _{dvn} dB(A)	Višina receptorja (m)
MM 1	412810	47743	IV.	64 (73)*	64 (68)*	64 (73)*	1,5
MM 2	412817	48317	IV.	53 (73)*	53 (68)*	53 (73)*	1,5
MM 3	412574	48296	IV.	58 (73)*	58 (68)*	59 (73)*	1,5
MM 4	412645	47815	IV.	58 (73)*	58 (68)*	58 (73)*	1,5

* mejna vrednost

Obratovanje kamnoloma po pridobljeni koncesiji bo obratovalo v podobnem režimu, kot le-ta obratuje v obstoječem stanju. Kot je razvidno iz rezultatov modelnega izračuna, v času obratovanja na ocenjevalnih mestih ne bo prišlo do preseganja mejne vrednosti za kazalec hrupa L_{dan}, L_{večer} in L_{dvn}. Prav tako ne bo prišlo do preseganja mejne vrednosti za kazalec hrupa L_{dvn} za celotno obremenitev okolja s hrupom. Sinergijskih učinkov vpliva na obremenjenost okolja s hrupom v času obratovanja z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati daljinskega vpliva na širšo okolico.

Tabela 2: Obremenjenost merilnih mest s hrupom v času obratovanja – Kamnolom Črnotiče 2; Vrednotenje glede na preglednico 4, Priloge 1 Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v

okolju

Imisijsko mesto	D96/TM	D96/TM	Stopnja Varstva pred hrupom	L _{dan} dB(A)	L _{večer} dB(A)	L _{dvn} dB(A)	Višina receptorja (m)
MM 1	412810	47743	IV.	65 (73)*	63 (68)*	64 (73)*	1,5
MM 2	412817	48317	IV.	65 (73)*	60 (68)*	63 (73)*	1,5
MM 3	412574	48296	IV.	71 (73)*	66 (68)*	69 (73)*	1,5
MM 4	412645	47815	IV.	62 (73)*	61 (68)*	61 (73)*	1,5

* mejna vrednost

Po končanem izkoriščanju kamnoloma bo potekala končna sanacija in rekultivacija. Omejena pa bo predvsem na osnovni plato, oziroma na vse površine, ki ne bodo uspešno sanirane s sprotno sanacijo. V tem času bodo emisije hrupa povzročene z delovnih naprav na lokaciji kamnoloma (bager nakladač 1 x, bager goseničar 1 x, kamion prekucnik 1 x). Emisija hrupa bo nižja, kot v času obratovanja kamnoloma, kjer je bilo z modelnim izračunom ugotovljeno, da na ocenjevalnih mestih ne bo prišlo do preseganja mejne vrednosti za kazalec hrupa L_{dan}, L_{večer} in L_{dvn} in da prav tako ne bo prišlo do preseganja mejne vrednosti za kazalec hrupa L_{dvn} za celotno obremenitev okolja s hrupom. Sinergijskih učinkov vpliva na obremenjenost okolja s hrupom v čas opustitve nameravanega posega in po njej z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati kumulativnih vplivov in daljinskega vpliva na širšo okolico.

Vplivi na obremenjenost z vibracijami

V času obratovanja nameravanega posega se predvideva nastanek vibracij zaradi miniranja (približno 4 x mesečno), obratovanja delovnih naprav na lokaciji kamnoloma (primarna, sekundarna in terciarna separacija, bager, kamion prekucnik 1 x drobilno-sejalna naprava) in obratovanja transportnih vozil za odvoz odkopane mineralne surovine (144 prevozov v času obratovanja kamnoloma med 6. in 22. uro). Najbližji stanovanjski objekt je od severnega roba kamnoloma oddaljen več kot 1.000 m jugozahodno. Glede na oddaljenost najbližjih objektov in konfiguracijo terena, iz naprav v kamnolomu ni pričakovati vibracij, ki bi lahko vplivale na grajene objekte in zdravje ljudi.

Obravnavati pa je potrebno potencialni vpliv vibracij oz. seizmičnih učinkov, povzročen z miniranjem. Pravne podlage za ocenjevanje vpliva gradbenih posegov in obratovanja virov vibracij na obremenjevanje okolja z vibracijami v slovenski zakonodaji ni. Kot izhaja iz rudarskega projekta, je v kamnolomu predvidena uporaba najsodobnejše tehnologije vrtnanja z minimalnim miniranjem v skladu z nemškim standardom DIN 4150. Mejna vrednost vibracij za betonske in klasično grajene zidane stavbe znaša 7,62 mm/s oziroma 5,0 mm/s po nemškem standardu DIN 4150-3 in najmanj 10 mm/s po avstrijskem standardu ÖNORM S 9020. Z upoštevanjem ukrepov, predvidenih v rudarskem projektu (poglavje 8. Ukrepi za zagotavljanje varnosti zdravja pri delu), ki so povzeti tudi v poglavju 6.1.1.7 Vibracije, poročila o vplivih na okolje, pri najbližjih grajenih objektih navedene mejne vrednosti ne bodo presežene. To je razvidno tudi iz obstoječih meritev vibracij (vir: Poročilo o meritvah potresnih učinkov miniranja v kamnolomu Črnotiče - Salonit Anhovo kamnolomi d.o.o. (Virolab d.o.o., 6. 2. 2023), na podlagi katerih je izvajalec meritev podal naslednje ugotovitve:

- izvajalec vrtalno minerskih del ni presegel najstrožjega seizmičnega kriterija (DIN 4150) za stanovanjske objekte,
- pri analizi zračnega nadpritiska ugotavlja, da dopustne vrednosti, ki so navedene v veljavnih predpisih, niso bile presežene.

V kamnolomu je predvidena uporaba najsodobnejše tehnologije vrtnanja z minimalnim miniranjem v skladu z nemškim standardom DIN 4150. Ukrep izhaja iz rudarskega projekta. Za njegovo izvajanje sta zadolžena pooblaščenno podjetje za izvajanje razstreljevanja in tehnični vodja kamnoloma. Varnostne ukrepe in tehnične normative pri izvajanju predvidenega miniranja določa Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih za dela pri

razstreljevanju, kadar gre za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, izvajanje drugih rudarskih del in izvajanje razstreljevalnih del v drugih dejavnostih (Uradni list RS, št. 111/03 in 61/10 – Zrud-1), ki ga bo izvajalec miniranja dolžan dosledno upoštevati. Gre za zakonodajni ukrep, ki je tudi zapisan v rudarskem projektu. Kot izhaja iz rudarskega projekta, 183. člen citiranega pravilnika določa največje polnitve na en interval iniciranja, ki se še lahko izvedejo brez izvedbe seizmičnih meritev. Za miniranje z dobrimi 100 kg eksploziva na milisekundni interval, ni potrebno spremljati tresljajev na objektih, ki so oddaljeni dlje kot 500 m.

Tresljaje pa bo potrebno spremljati v načrtovanem predoru 2. tira železniške proge Divača - Koper, tako v času gradnje, kot potem, saj se nahaja na približno 5 x manjši oddaljenosti. Glede na rezultate meritev tresljajev v predoru, bo potrebno zmanjšati količino eksploziva na milisekundni interval, kar se lahko doseže z nižanjem višine delovne etaže. Na razpolago so tudi naprednejši načini aktiviranja minskega polja, ki omogočajo uvedbo več manjših in med seboj ločenih polnitev eksploziva v posamezni minski vrtini in nadzor nad interferenco potresnih valov.

Vplivi z vidika nastajanja in ravnanja z odpadki

Ožje in širše območje obravnavane lokacije ni obremenjeno z odpadki. Odpadki iz proizvodnih dejavnosti in komunalni odpadki se redno oddajajo ustreznim zbiralcem / izvajalcem obdelave posameznih vrst odpadkov in izvajalcu gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. V letu 2021 so na območju obstoječega kamnoloma nastale naslednje vrste in količine odpadkov: 12 01 02 Prah in delci železa (7.680 kg), 13 02 05* Mineralna klorirana motorna olja, olja prestavnih mehanizmov in mazalna olja (450 kg), 15 01 01 Papirna in kartonska embalaža ter embalaža iz lepenke (16 kg), 15 01 02 Plastična embalaža (19 kg), 15 01 02* Absorbenti, filtrirna sredstva (vključno z oljnimi filtri, ki niso navedeni drugje), čistilne krpe in zaščitna oblačila, ki so onesnaženi z nevarnimi snovmi (64 kg), 17 04 05 Železo in jeklo (1.100 kg). V skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22) ima nosilec nameravanega posega kot povzročitelj odpadkov izdelan in sprejet Načrt gospodarjenja z odpadki, kjer so popisani vsi odpadki, ki lahko nastajajo zaradi izvajanja dejavnosti.

V času obratovanja nameravanega posega bodo nastajale iste vrste odpadkov, kot nastajajo že v obstoječem stanju.

V kamnolomu se v nekaterih kavernah in razpokah nahaja glina in mešanica gline z apnenčastim gruščem. Ker je ta material neuporaben za gradbeništvo, razen za nezahtevna nasutja, ga bo večina ostala v kamnolomu za sanacijo izkoriščenih delov kamnoloma. Količina tega materiala je ocenjena skupaj na okoli 25.000 m³ v raščinem stanju, kar okvirno znaša okoli 42.000 m³ v razsutem stanju in se bo skupaj s 191.000 m³ že izločene jalovine uporabila za sanacijo izkoriščenih delov kamnoloma.

Ker se bosta za sanacijo kamnoloma uporabili izključno jalovina in odrivka, nastali na območju kamnoloma, se bosta lahko uporabili brez predhodnih kemijskih analiz, saj se glede na dejansko rabo ne pričakuje, da bi lahko bili onesnaženi z nevarnimi snovmi. Kljub temu, da bo količina nastalega izkopa večja od 30.000 m³, za ponovni vnos na isti lokaciji ne bo treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja. Določila Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, za nameravani poseg ne veljajo. Velja pa Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Uradni list RS, št. 43/08, 30/11, 64/21 in 44/22-ZVO-2), po kateri za v kamnolomu nastalo neonesnaženo zemljino (in njeno ponovno uporabo na lokaciji nastanka) ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja.

Z vsemi pričakovanimi vrstami odpadkov se bo ravnalo v skladu z vpeljanim sistemom za ravnanje z odpadki. Za vse ostale odpadke, ki že nastajajo na območju kamnoloma, je vpeljan ustrezen postopek zbiranja, skladiščenja in predaje pooblaščenim predelovalcem, ter se z novim posegom ne bo spremenil. Nosilec nameravanega posega ne predvideva predelave gradbenih odpadkov v kamnolomu.

V kamnolomu obstaja možnost izrednega dogodka razlitja goriva ali olja iz delovnih strojev in tovornih vozil ali razlitja tekočega razstreliva. Z namenom preprečevanja negativnega vpliva na kakovost tal in voda, je ministrstvo v točki IV./C)/a. določilo ukrep, da mora biti kamnolom opremljen z absorpcijskimi sredstvi, delavci pa ustrezno usposobljeni za primer ukrepanja ob takem dogodku. Razlita olja ali gorivo ali tekoče razstrelivo je treba popivnati, uporabljeno

absorpcijsko sredstvo pa oddati pooblaščenemu zbiralcu/predelovalcu kot nevaren odpadke. Prav tako je treba v celoti odstraniti onesnaženo zemlino in kamenje in ju oddati pooblaščenemu zbiralcu/predelovalcu kot nevaren odpadke.

V času končne sanacije bo nastalo nekaj gradbenih odpadkov, saj se bodo odstranili objekti na osnovnem platoju (separacije in ostali objekti). Pri tem bodo nastali odpadki: 17 01 01- Beton, 17 04 05 - Železo in jeklo, 17 04 07 - Mešanice kovin, 17 09 04 - Mešanice gradbeni odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov, ki niso navedene v 17 09 01, 17 09 02 in 17 09 03. Glede na velikost objektov, ki se bodo odstranili, bodo nastale količine odpadkov majhne. V skladu z zakonskimi zahtevami se jih bo oddalo pooblaščenemu zbiralcu/obdelovalcu tovrstnih odpadkov. Sinergijskih učinkov vpliva na obremenjenost okolja z odpadki v času opustitve in po njej z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati kumulativnih vplivov in daljinskega vpliva na širšo okolico.

Vpliv na kakovost in rabo tal

Obstoječi pridobivalni prostor je velikosti ca. 15,9 ha. Celoten pridobivalni prostor po podaljšanju koncesijske pogodbe bo velikosti 29,41 ha. Po začetku izkoriščanja, ki bo mogoče po pridobitvi nove koncesije, ne bo prišlo do spremembe dejanske rabe tal. Nahajališče je razvito v 5 etažah, ki ležijo na kotah 420, 400, 385, 375 in 360. Načrtuje se izdelava dodatne etaže na koti 345. Nahajališče je že odprto in pripravljeno za odkopavanje mineralne surovine. Z dosedanjim načinom izkopavanja se bo nadaljevalo, dokler ne bo etažna ravnina na koti 360 dovolj obsežna in bo omogočala izkop novega odseka transportne ceste s kote 360 navzdol do kote 345. Sanacija kamnoloma se bo izvajala sprotno in fazno, glede na potek odkopavanja apnenca. Po izvedenem postopku opustitve izkoriščanja in izbrisu iz katastra pridobivalnih prostorov, se bo raba tudi na platoju, kot celotnem območju kamnoloma ponovno spremenila v gozd. Kljub temu, da se bo po zaključeni sanaciji na lokaciji kamnoloma sčasoma vzpostavil gozd, torej bo vpliv na dejansko rabo tal začasen, je treba upoštevati, da gre za delno trajno preoblikovanje reliefa. Vsak površinski kop predstavlja poseg v prostor, ki bolj ali manj spremeni relief v delu, v katerega posega. Območje je opredeljeno kot območja mineralnih snovi, kjer je posledično predvideno njihovo izkoriščanje. Tako skupen vpliv na uporabo tal ministrstvo ocenjuje kot nebistven in delno reverzibilen.

Za namen sanacije je trenutno na razpolago 191.000 m³ jalovine, ki se občasno uporablja tudi za proizvodnjo kameno-glinenih agregatov za nezahtevne nasipe ali pa utrjevanje makadamskih cest. Z odkopavanjem predvidenih 2.516.470 m³ apnenca bi predvidoma nastalo še 2 % oz. 50.000 m³ tovrstne jalovine, kar skupno zneso 241.000 m³ jalovine. Skupna površina etažnih ravnin in dostopnih cest znaša 116.875 m². Zaradi boljše sposobnosti odvodnje padavinskih vod v apnenčasto podtalje je potrebno pustiti celotno etažno ravnino E- 345 v površini 2.800 m² brez jalovinskega nasutja. Skupna površina za izvedbo jalovinskega nasutja v debelini 0,50 m, kar se po konsolidaciji nasutja zmanjša na 0,35 m, znaša tako 114.075 m². Za nasutje s konsolidirano debelino 0,35 m je potrebno 39.926 m³. Preostalih 201.000 m³ se lahko uporabi za ublažitev naklona posameznih območij končne brežine ali pa za oblikovanje nasipa z večjo ravno površino na odkriti flišni talnini v južnem delu pridobivalnega prostora med kotama 350 in 400. Ker se bo saniralo celotno območje predvidene eksploatacije, za sanacijo pa se bo uporabila zemljina z lokacije kamnoloma, bo vpliv na kakovost nebistven, dolgoročen in reverzibilen. Sinergijskih učinkov vpliva na tla v času obratovanja z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati daljinskega vpliva na širšo okolico.

Po izvedenem postopku opustitve izkoriščanja in izbrisu iz katastra pridobivalnih prostorov, se bo raba na platoju, kot celotnem območju kamnoloma ponovno spremenila v gozd. Jalovina, ki bo nastala v procesu eksploatacije, se bo v celoti porabila za sprotno in končno sanacijo. V času obratovanja je predpisano tudi ustrezno začasno skladiščenje odrivke, da se do ponovne uporabe za sanacijo ohranja kvaliteta zemlje.

Obremenjevanja okolja z elektromagnetnim sevanjem

Z nameravanjem posegom niso predvideni novi viri elektromagnetnega sevanja, kot na primer transformatorska postaja. Kamnolom se napaja in se bo napajal iz obstoječe transformatorske postaje, ki se nahaja v pridobivalnem prostoru.

Vpliv svetlobnega onesnaževanja

Obstoječa zunanja razsvetljava kamnoloma obsega razsvetljavo za varovanje in razsvetljavo objektov. Kamnolom nima razsvetljave fasad in razsvetljave objektov za oglaševanje, prav tako nima v upravljanju svetilk, namenjenih razsvetljavi javnih cest in površin.

Kamnolom je osvetljen na naslednji način:

Nočna razsvetljava: Garaža 2 x 360 W (reflektorji), Delavnica 1 x 360 W (reflektorji), Boksi 7 x 360 W (reflektorji);

V času obratovanja je še dodatna razsvetljava za potrebe proizvodnje: Primarni del 7 x 360 W, 2 x (2 x 58 W) fluo sijalke, Sekundarni del 5 x 360 W, 2 x (2 x 58 W) fluo sijalke, Terciarni del 4 x 360 W, 6 x (2 x 58 W) fluo sijalke.

Vse svetilke razsvetljave za varovanje in razsvetljave proizvodnega objekta ustrezajo pogoju iz prvega odstavka 4. člena Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22-ZVO-2) - svetilke z 0 % deležem svetlobnega toka navzgor. Glede na površino kamnoloma, ki bo znašala približno 290.000 m², bo osvetlitev med izvajanjem proizvodnega procesa približno 0,023 W/m².

V sklopu nameravanega posega ni predvidena dodatna zunanja razsvetljava.

Končna sanacija kamnoloma bo potekala samo v dnevnem obdobju. Razsvetljava kamnoloma ne bo potreba.

Vpliv radioaktivnega sevanja

Na širšem območju obravnavane lokacije v obstoječem stanju ni virov radioaktivnega sevanja, prav tako se viri radioaktivnega sevanja pri nameravanem posegu ne bodo uporabljali.

Vpliv toplotnega onesnaženja

Nameravani poseg ne predstavlja nobenega tveganja za emisije toplote v ozračje/vode ne v času obratovanja ali ob opustitvi nameravanega posega.

Tveganje za okoljske in druge nesreče

V času obratovanja nameravanega posega lahko nastanejo naslednji vplivi:

1. Vpliv potencialnega razlitja goriv ali mineralnih olj (potencialni vpliv na podzemno vodo)
Za izvajanje del v kamnolomu se bodo uporabljali delovni stroji in tovorna vozila, zato obstaja možnost, da pride do izrednega dogodka razlitja goriva ali olja iz teh strojev in vozil. Lokacija kamnoloma mora biti opremljena z absorpcijskimi sredstvi za primer razlitja teh snovi, delavci pa se morajo ustrezno usposobiti za primer ukrepanja ob takem dogodku. Razlita olja in gorivo se popivna, uporabljeno absorpcijsko sredstvo pa se odda kot nevaren odpadke. Onesnažena zemljina in kamenje se odstrani in se prav tako odda kot nevaren odpadke. Gorivo (dizel) se na lokaciji kamnoloma ne skladišči.

2. Vpliv potencialne nepopolne detonacije razstreliva ali njegovo razlitje (potencialni vpliv na podzemno vodo)

Za razstreljevanje se lahko uporabljajo gospodarska razstreliva, ki imajo dovoljenje za promet v Republiki Sloveniji oziroma EU. Navadno se uporabljajo amonijev nitratna praškasta razstreliva, plastična razstreliva, razstreliva tipa ANFO, emulzijska razstreliva. Navedena razstreliva vsebujejo velik delež amonijevega nitrata. Amonijev nitrat je v vodi dobro topen, kar pomeni, da bi se v primeru t.i. zatajenih nabojev oz. nedetoniranega razstreliva, amonijev nitrat s padavinskimi vodami lahko spiral in preko tal prišel v podzemno vodo. Glede na kemijsko sestavo razstreliv bi se v padavinski vodi, poleg nitratnih in amonijevih ionov, lahko pojavili še natrijevi ioni. Problem zatajenih nabojev je izjemo redek in se pojavlja le izjemoma. Tudi razlitje razstreliva predstavlja izreden dogodek (velja za emulzijski tip razstreliva), ki je možen le, če se z emulzijskim razstrelivom ravna neprevidno. V tem primeru se razlito emulzijsko razstrelivo z absorbentom popivna in odstrani. Razstreliva v zrnasti obliki (ANFO) ali praškasta razstreliva pa se v primeru razsutja lahko enostavno pometejo oz. fizično odstranijo in ne predstavljajo nevarnosti za okolje. Gre pa pri vsem navedenem za izredne dogodke, ki jih je možno z ustrežno organizacijo in

vestnim ravnanjem pooblaščenih oseb za razstreljevanje povsem preprečiti.

3. Vpliv potencialne eksplozije razstreliva

Razstrelivo se ne bo shranjevalo v kamnolomu, saj se bo za izvedbo najelo zunanjega izvajalca, ki bo vse potrebno pripeljal s seboj in po zaključenem razstreljevanju odpeljal tudi morebiten višek razstreliva in odpadke.

Izvajanje razstreljevanj v kamnolomu bo izvajalo za to pooblaščen podjetje, ki bo imelo vsa potrebna dovoljenja in usposobljen kader za izvajanje miniranja. Način ravnanja z eksplozivom je predpisan z Zakonom o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS, št. 35/08 in 19/15) in Pravilnikom o strokovni usposobljenosti za delo z eksplozivi ali pirotehničnimi izdelki (Uradni list RS, št. 110/08 in 1/16). Na mesto miniranja se razstrelivo in detonatorji pripeljejo ločeno in tako med samim transportom po območju nameravanega posega ne more priti do eksplozije. Dokler so detonatorji in eksploziv v ločenih zabojih, do eksplozije sploh ne more priti. V primeru nesreče pri pripravljanju na razstreljevanja na lokaciji razstreljevanja bi lahko prišlo do nenadzorovane eksplozije; eksplozija bi obsegala največ toliko eksploziva, kot ga je določeno za eno razstreljevanje. Navedeno pomeni, da vibracije, ki bi bile posledica nenadzorovane eksplozije, ne bi bile večje kot bi bile pri nadzorovani eksploziji. Posledice bi bile drugačne le za vpletene delavce, ki se ne bi uspeli umakniti na varno pred nenadzorovano eksplozijo. Glede na izkušnje pooblaščenih podjetij, ki izvajajo razstreljevanje, realna možnost nevarnosti nekontrolirane eksplozije razstreliva v kamnolomu praktično ne obstaja.

4. Možnost padca ali zdrsa v globino

Povsod, kjer je možnost padca v globino, morajo biti ograje z višino najmanj 110 cm. Ograje so obvezne v vseh delih, kjer obstaja možnost padca ali zdrsa v globino (tako za človeka, kot za živali). Ograja označuje tudi skrajno mejo, do katere lahko poteka izkoriščanje. Ograja se podaljšuje in prestavlja v skladu z odpiranjem in napredovanjem odpiranje ter izkoriščanja. Na vseh možnih dostopih in ugotovljenih pešpoteh na območje kamnoloma je treba postaviti opozorilne table z opozorilom in prepovedjo zadrževanja v območju kamnoloma npr. »KAMNOLOM ČRNI KAL ČRNOTIČE – NEVARNO OBMOČJE – ZADRŽEVANJE PREPOVEDANO«. Za preprečitev dostopa v nevarno območje osnovnega platoja kamnoloma se za preprečitev dostopa po cesti uporabi obstoječa zaporna rampa. Sprehajalnih poti v območje predvidenega odkopavanja ni.

Glede varnosti pri delu mora izvajalec rudarskih del pri izkoriščanju apnenca v kamnolomu Črni Kal Črnotiče 2 spoštovati določbe Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin na površinskih kopih (Uradni list RS, št. 21/19), ki se nanašajo na zahteve v zvezi z ureditvijo delovnih mest pri pridobivanju, odkopavanju in sanaciji na površinskem kopu in ga upoštevati vedno, kadar to zahteva narava dela in v skladu z oceno tveganja delavcev pri delu.

5. Vpliv potencialnega požara na območju kamnoloma

Kamnolom ni požarno nevaren objekt. V primeru izbruha požara na območju kamnoloma, ki bo manjšega obsega (zagori lahko samo posamezno motorno vozilo ali priročno skladišče, garderoba, obratna pisarna itd.), bo uporabljeno suho gašenje (prah in CO₂). Požarne odpadne vode tako ne bodo nastajale. Dostop z gasilskimi vozili v primeru intervencij je možen po glavni cesti R3 623 Črnotiče-Podgorje, delovne površine za intervencijska vozila so zagotovljene na platoju kamnoloma. Za oskrbo z vodo za gašenje se uporabljajo avto cisterne. Umik ljudi iz delovišča je možen iz vseh smeri, ker je kamnolom na prostem.

Sinergijskih učinkov vpliva zaradi tveganja za okoljske in druge nesreče v času gradnje z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati kumulativnih vplivov in daljinskega vpliva na širšo okolico.

Glede na to, da se bo končno sanacijo izvajalo z večino strojev, ki se jih bo uporabljalo tudi v času obratovanja kamnoloma, ne bo pa miniranja, so ukrepi za zmanjšanje tveganja za okoljske in druge nesreče za čas končne sanacije enaki kot v času obratovanja kamnoloma. Sinergijskih

učinkov vpliva zaradi tveganja za okoljske in druge nesreče v času obratovanja z drugimi vrstami vplivov ali z drugimi posegi v okolici ni pričakovati, prav tako ni pričakovati kumulativnih vplivov in daljnjskega vpliva na širšo okolico.

Vplivi na materialne dobrine

Kamnolom ne bo imel pomembnejših negativnih vplivov na stavbe in druge objekte oz. nepremičnine v okolici. Kot je razvidno iz poglavij poročila o vplivih na okolje, ki obravnavajo vplive z vidika emisij v tla, vode in zrak, emisij hrupa in odpadkov, se v času obratovanja ne pričakuje vplivov, ki bi lahko povzročili preseganja s predpisi določenih mejnih vrednosti obremenjevanja okolja ali pomembno poslabšanje pogojev bivanja, rabe ali uporabe objektov in zemljišč v okolici posega. Stanovanjskih objektov, na katere bi lahko nameravani poseg vplival, v neposredni okolici nameravanega posega ni. Najbližji stanovanjski objekt je od jugozahodnega roba kamnoloma oddaljen približno 1.000 m. Negativnih vplivov na najbližje stanovanjske objekte ni pričakovati. Zemljišča, na katerih se bo izvajal nameravani poseg, so že vsa v lasti bodočega koncesionarja oz. ima za njih sklenjene ustrezne služnosti/pogodbe. Dostop do kamnoloma je urejen po regionalni cesti R3 623 Črnotiče-Podgorje, v bližini katere ni stanovanjskih in drugih objektov. Obratovanje kamnoloma Črni Kal – Črnotiče 2 bo povečalo obseg materialnih dobrin nosilca nameravanega posega, ki bo pridobljeno mineralno surovino prodajal na trgu. Kamnolom bo zagotavljal mineralno surovino za gradbene investicije lokalnega prebivalstva in investicije na nivoju občine ter lokalnih podjetij in za Izvoz v Italijo in na Hrvaško.

V času opustitve nameravanega posega in po njem vpliva na materialne dobrine in premoženje ljudi ne bo. Po preteku koncesije in prenehanju obratovanja kamnoloma bo območje nameravanega posega v celoti sanirano. Vpliv na premoženje ljudi (zaposlene in koncesionarja) bo po prenehanju obratovanja kamnoloma enak kot pred pričetkom pridobitve koncesijske pogodbe oz. obratovanja Kamnoloma Črni Kal – Črnotiče.

Vplivi na prebivalstvo in zdravje ljudi

Vplivi nameravanega posega na zdravje ljudi za čas obratovanja so posredno obravnavani v poglavjih poročila o vplivih na okolje, ki obravnavajo vplive na tla, vode, zrak, podnebje, hrup, vibracije, odpadke in tveganja za okoljske in druge nesreče. V kolikor so za posamezen dejavnik s predpisi določene mejne vrednosti oz. dopustne stopnje obremenjevanja okolja, so te v prvi vrsti določene zaradi varovanja zdravja ljudi. Pri nobenem od v poročilu obravnavanih dejavnikov okolja v času obratovanja niso bili ugotovljeni vplivi, ki bi presegali dopustne emisije snovi in energije v okolje ali vplivi, ki bi lahko poslabšali zdravje ljudi ali naravne in druge pogoje življenja in bivanja ljudi v širši okolici lokacije nameravanega posega.

Nameravani poseg ne predstavlja tveganja za okoljske ali druge nesreče in ne vključuje uporabe pomembnejših količin nevarnih snovi. Sprememba obstoječega posega (podaljšanje koncesije) ne bo povzročila spremembe naravnih in drugih pogojev življenja in bivanja v okolici lokacije nameravanega posega in širše. Kazalniki zdravja NIJZ za leto 2022 (vir: Zdravje v občini 2021 – Koper (NIJZ); <http://obcine.nijz.si/Default.aspx?leto=2022>) za občino Koper, ki je glede razvitosti nekoliko nad slovenskim povprečjem in ima nekoliko večji delež starejšega prebivalstva (nad 80 let), glede na slovensko povprečje kažejo na nižji delež pri samooceni dobrega zdravja in nekoliko nižjo bolniško odsotnost. Kazalniki umrljivosti kažejo, da je v občini Koper umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja nižja od slovenskega povprečja, enako velja tudi za umrljivost zaradi vseh vrst raka, pljučnega raka (0–74 let) in samomora, ki je nižje od slovenskega povprečja.

V času opustitve nameravanega posega in po njem vpliva na prebivalstvo in zdravje ljudi ne bo. Po preteku koncesije in prenehanju obratovanja kamnoloma bo območje nameravanega posega v celoti sanirano. Prenehali bodo vsakršni morebitni dotedanji vplivi na prebivalstvo in zdravje ljudi. Vpliv na prebivalstvo in zdravje ljudi bo po prenehanju obratovanja kamnoloma enak kot pred pričetkom pridobitve koncesijske pogodbe oz. obratovanja Kamnoloma Črni kal - Črnotiče. Da je nameravani poseg s stališča varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja sprejemljiv, izhaja tudi iz mnenja Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana št. 354-77/2020-8 z dne 2. 10. 2023 oz. strokovnega mnenja, ki ga je pod št. 2940-09/1649-23/NP-4567210 dne 26. 9. 2023 pripravil NLZOH.

Čezmejni vplivi

Najbližja državna meja je ca. 2,6 km oddaljena meja z Republiko Italijo. Glede na vrsto posega in oceno vplivov, nameravani poseg ne bo imel vpliva na dejavnike okolja in socialno-ekonomske razmere, ki izhajajo iz posameznih ali medsebojnih vplivov ali njihovih medsebojnih učinkov, na območju sosednjih držav.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec poročila o vplivih na okolje, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih ter v Spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 33/01) in Odloku o prostorskih ureditvenih pogojih v občini Koper (Uradne objave, št. 19/88, 7/01 - obvezna razlaga, 24/01 - spremembe in dopolnitve, 49/05 - obvezna razlaga, 95/06 - spremembe in dopolnitve, 124/08 - obvezna razlaga, 22/09 - spremembe in dopolnitve, 65/10 - spremembe in dopolnitve, 29/12 - obvezna razlaga, 50/12 - obvezna razlaga in 47/16 - spremembe in dopolnitve).

Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba, skladno s četrnim odstavkom 100. člena ZVO-2, določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

Ministrstvo je ugotovilo, da je potrebno poleg ukrepov, ki jih predvidevajo veljavni okoljski predpisi upoštevati še v nadaljevanju določene ukrepe za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo negativnih vplivov na okolje in zdravje ljudi, ki so opredeljeni v poglavju 6 poročila o vplivih na okolje:

A) Varstvo zraka

A1) Obstoječe stanje okolja

Najzanesljivejši pokazatelj stanja kakovosti zunanjega zraka so meritve koncentracij onesnaževal v zraku. Meritve kakovosti zunanjega zraka v republiški ali drugih merilnih mrežah se izvajajo na nameravanemu posegu najbližjih lokaciji Koper v državni mreži, oddaljeni ca. 10 km v smeri zahod. Kakovost zunanjega zraka z dušikovim dioksidom je bila v Kopru v letih 2014 - 2021 ustrezna, mejna letna vrednost ni bila nikoli presežena, nobena izmerjena urna koncentracija ni nikoli presegala mejne urne vrednosti. Letne koncentracije PM₁₀ delcev niso nikoli presegle mejne letne vrednosti, medtem ko so se preseganja mejne dnevne vrednosti pojavljala, vendar skupno število preseganj mejne dnevne vrednosti v posameznem koledarskem letu ni bilo nikoli preseženo. V vseh letih so bila večkrat kot je dovoljeno v koledarskem letu zabeležena preseganja 8-urne ciljne vrednosti za ozon, ki znaša 120 µg/m³, občasno so bila izmerjena tudi preseganja opozorilne vrednosti za zaščito zdravja ljudi (180 µg/m³).

Na območju nameravanega posega je vir onesnaženja zraka (predvsem delci PM₁₀) obstoječi kamnolom Črnotiče in Kamnolom Črni Kal, ki se nahaja v oddaljenosti ca. 700 m od območja nameravanega posega. V širši okolici je pomembnejših vir onesnaženja zraka avtocesta Ljubljana – Koper. V zimskem času so prisotne predvsem emisije iz individualnih kurišč na širšem območju, ki pa je redko poseljeno. V radiju 10 km od obravnavane lokacije z izjemo podjetja Titus d.o.o. Dekani, ni naprav, ki povzročajo industrijske emisije.

Kot posledica odkopavanja in postopkov predelave mineralne surovine se na območju obravnavane lokacije pojavljajo emisije prahu in prašnih delcev. Nosilec nameravanega posega

izvaja občasne meritve prašnih delcev PM₁₀ v okolici območja kamnoloma. Dejavnost v kamnolomu Črni Kal - Črnotiče je pridobivanje in predelava mineralnih surovin - agregatov. Daljša sušna obdobja in stalni vetrovi nad kamnolomom prispevajo k večjemu prašenju, zaradi dejavnosti kamnoloma.

Razpoložljiva poročila kažejo, da so bile v preteklosti meritve opravljene v času od 3. junija do 31. julija 2010. Od 3. do 30. junija je merilnik meril prašne delce PM₁₀ na lokaciji Gabrovica. Od 1. do 31. julija pa na lokaciji Osp. Namen meritev prašnih delcev PM₁₀ v zunanjem zraku je bil ugotoviti obremenjenost zunanjega zraka s temi delci v vaseh Gabrovica in Osp ob različnih režimih obratovanja proizvodnih dejavnosti v kamnolomu Črnotiče in ob različnih vremenskih pogojih. Meritve so potekale 24 ur na dan in so podane kot dnevne koncentracije delcev prahu PM₁₀. Iz sklepnega dela navedenega poročila (vir: Poročilo o meritvah prašnih delcev PM₁₀ v zraku v naseljih Gabrovica in Osp (Salonit Anhovo, gradbeni materiali d.d., št. poročila 1/10, 27.9.2010) izhajajo naslednje ugotovitve:

- iz meritev koncentracij delcev PM₁₀ izhaja, da je bila kakovost zunanjega zraka na merilnem mestu Gabrovica ustrezna, saj prekoračitev mejnih vrednosti za prašne delce na tem merilnem mestu ni bilo. Na merilnem mestu Osp je prišlo v mesecu juliju 1 x do prekoračene mejne vrednosti za delce PM₁₀. Vzroka za prekoračitev se ne more pripisati obratovanju kamnoloma Črnotiče, ker je bilo ta dan veliko padavin in zato kamnolom ni obratoval;
- primerjava s podatki za Milje (TS) in Koper v mesecih juniju in juliju 2010 kaže zelo dobro korelacijo. Meritve so v mesecu juniju pokazale nekoliko višje vrednosti na merilni postaji Koper, vendar je bila razlika minimalna, meritve na merilnem mestu Gabrovica pa so izredno lepo sledile meritvam na merilnem mestu Milje (TS) (z izjemo nekaterih odstopanj). V mesecu juliju so bile najvišje vrednosti meritev del meseca na merilni postaji Milje (TS), del meseca pa na merilni postaji Koper. Meritve na merilni postaji Osp so bile najnižje (z izjemo meritve na dan 29.7.);
- korelacije med meritvami v naseljih Gabrovica in Osp ter Koper in Milje kažejo, da so poleg lokalnih vplivov pomembni vplivi tudi daljnosežnejšega (regionalnega) onesnaženja z delci (Koper, Trst);
- koncentracije respirabilnega prahu PM₁₀ so bile najnižje, ko so se pojavile padavine in ko je bila povprečna hitrost vetra visoka;
- koncentracije respirabilnega prahu PM₁₀ so bile najvišje, ko ni bilo pojava padavin in ko je bila povprečna hitrost vetra nizka;
- glede na rezultate meritev delcev PM₁₀ je sklepati, da obe vasi bolj občutita vplive usedanja grobih delcev prahu (usedlin), ki prihajajo iz različnih virov (kamnolomi, cesta, deponija). Vpliv je toliko večji zaradi same lokacije v dolini, neposredno pod viri prašenja. Usedline delcev zakonsko niso regulirane;
- rezultati sovpadajo z meritvami, ki so bile izvedene v letih 2006 in 2007 kot indikativne meritve s prenosnim instrumentom Grimm, ki meri koncentracije delcev PM₁₀ v zraku skozi krajša časovna obdobja (uporablja se za meritve na delovnih mestih).
- Iz rezultatov je tudi razvidno, da bi se lahko meritve iz krajev Milje in Koper zaradi dobrih korelacij uporabljalo kot dobro indikacijo obremenjenosti z delci PM₁₀ v Gabrovici in Ospu.

V letu 2018 so bile izvedene meritve prašnih delcev PM₁₀ na dvorišču stanovanjske hiše Gabrovica 29. Meritve zajemajo obdobje v času od 4. decembra 2018 do 5. januarja 2019. Namen meritev prašnih delcev PM₁₀ je bil ugotoviti količino prašnih delcev v zimskem času v primerjavi z obratovanjem proizvodnih dejavnosti v kamnolomu Črnotiče ob različnih vremenskih pogojih. Meritve so potekale 24 ur na dan in so podane kot dnevne koncentracije prahu.

Obdobje, v katerem so bile izvedene meritve, se uvršča med zimsko obdobje leta, za katerega je značilno, da so koncentracije delcev zaradi kurilne sezone višje od poletnega obdobja. Iz meritev koncentracij delcev PM₁₀ izhaja, da je bila kakovost zunanjega zraka na merilnem mestu Gabrovica ustrezna, saj prekoračitev mejnih vrednosti za prašne delce na tem merilnem mestu (v tem obdobju), ni bilo. Rezultati kažejo, da so bile koncentracije delcev PM₁₀ v vasi Gabrovica najvišje v samem začetku meseca decembra ter okrog 23. decembra. Preseganje dnevnih mejnih vrednosti ni bilo (50 µg/m³). V obdobjih pojavljanja padavin so se izmerjene koncentracije nekoliko znižale. Primerjava rezultatov meritev z rezultati, dobljenimi v letu 2010 (merilno mesto v bližini partizanske tiskarne), kaže, da so bile v predhodnem obdobju izmerjene v povprečju nižje

koncentracije delcev PM¹⁰ kot v obdobju leta 2018. Vendar velja poudariti, da so bile meritve delcev PM₁₀ v letu 2010 izvedene v poletnem obdobju (mesec junij), na katere ni vplivala kurilna sezona kot v zimskih mesecih leta 2018.

A2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji

Kamnolom Črnotiče se uvršča med vire emisije snovi v zrak, ki jih določa Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22-ZVO-2 in 48/22). Kamnolom Črnotiče se uvršča pod točko 2.1 stolpec 1 (kamnolomi in dnevni kopi s površino, kjer se dejansko izkoriščajo mineralne surovine, večjo od 25 ha) po prilogi 4 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Izjeme za mejne vrednosti za naprave pod točko 2.1 po prilogi 10 citirane uredbe niso predvidene.

Pri izkoriščanju in sproti sanaciji bo prihajalo do emisij delovanja motorjev z notranjim izgorevanjem in emisij prašnih delcev zaradi zemeljskih del, transporta, presipanja, drobljenja, sejanja in skladiščenja. V času obratovanja bo izvedba del v kamnolomu povzročala emisije snovi v zrak, in sicer v sklopu naslednjih procesov:

- Uporaba delovnih strojev (gradbena mehanizacija) in tovornih vozil: emisije odpadnih plinov iz motorjev z notranjim zgorevanjem (prevladujoče gorivo je plinsko olje), emisije prahu zaradi vožnje oziroma transporta po neutrjenih in utrjenih transportnih poteh;
- Manipulacija z mineralno surovino: emisije prahu med vrtanjem, razstreljevanjem, rezkanjem, pikanjem, nakladanjem, transportom in razkladanjem izkopanega materiala, emisije prahu zaradi drobljenja in sejanja, emisije prahu in drugih onesnaževal med nakladanjem in razkladanjem izkopanega materiala; emisije prahu med obdelavo izkopanega materiala v drobilno sejalni napravi;
- Skladiščenje mineralne surovine: emisije prahu in drugih onesnaževal skladiščenega izkopanega materiala in obdelanega materiala po obdelavi v drobilno sejalni napravi.

Promet s tovornimi vozili se bo do regionalne ceste R3 623 Črnotiče-Podgorje odvijal po krajši dovozni cesti. Hitrost prometa s transportno mehanizacijo in tovornimi vozili na območju kamnoloma bo omejena na 20 km/h.

Ocena emisije delcev PM₁₀ se je izvedla na osnovi smernic, podanih v dokumentu Navodila za ocenjevanje obremenitve s PM₁₀ za PVO, ki je objavljen na spletni strani ARSO. Vodilni dokument predstavlja standard EPA AP 42, Fifth Edition, Volume I Chapter 13: Miscellaneous Sources, s poglavji 13.2.1 Paved Roads, 13.2.2 Unpaved Roads in 13.2.4 Aggregate Handling and Storage Piles in Guidance for the Quarrying Sector in compiling and reporting information for the Purposes of the PRTR Regulations (PRTR Quarries Guidance V2.0 February 2011) ter Quarries Emission Calculation Toolset V2.1.

Kot je to že predhodno navedeno, bo v času obratovanja izvedba del v kamnolomu povzročala emisije snovi v zrak, in sicer v sklopu uporabe delovnih strojev (gradbena mehanizacija) in tovornih vozil, manipulacije z mineralno surovino in skladiščenje mineralne surovine. Masni pretok emisije delcev PM₁₀ v času obratovanja za uporabo delovnih strojev (gradbena mehanizacija) in tovornih vozil ter skladiščenje materiala, znaša 2,527 kg/h. Masni pretok emisije delcev PM₁₀ za manipulacijo z mineralno surovino pri letnem izkopu 805.000 ton znaša 7,851 kg/h, celotni masni pretok pa 10,378 kg/h, z upoštevanimi omilitvenimi ukrepi (vlaženje neasfaltiranih in asfaltiranih površin). Predvidena je uporaba tovornih vozil, katerih vrednosti snovi v izpuhu ustrezajo zahtevam standarda EURO 5 in delovnih strojev, katerih vrednosti snovi v izpuhu ustrezajo zahtevam standarda TIER 4. Glede na zahteve standardov EURO 5 in TIER 4, morajo biti tovarna vozila in delovni stroji opremljeni s filtrom za zmanjšanje delcev v izpuhu.

V poročilu o vplivih na okolje je v poglavju 5.5.1.2 podan tudi modelni izračun delcev PM₁₀. Glede na izračunano dodatno obremenitev delcev PM₁₀ se, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, pričakuje, da se obstoječa obremenitev ne bo bistveno povečala. Letna mejna vrednost za delce PM₁₀, ki znaša 40 µg/m³, ne bo presežena. Prav tako se ne pričakuje dodatnih preseganj dnevnih mejnih vrednosti za delce PM₁₀. Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kakovost zunanjega zraka v času obratovanja ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv, ob upoštevanju s predpisi določenih ukrepov, ukrepov, predvidenih z

Rudarskim projektom in izvedbi dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo določilo v točki IV./A)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

A3) Pričakovani vplivi v času njegove opustitve

Končna sanacija bo potekala ca. 3 mesece. Omejena bo na vse površine, ki ne bodo uspešno sanirane s sprotno sanacijo, ki bo potekala v času obratovanja. Ostanek jalovine za končno sanacijo je ocenjen na 11.000 m³.

Pri sanaciji bo prihajalo do emisij delovanja motorjev z notranjim izgorevanjem in emisij prašnih delcev zaradi zemeljskih del in transporta. Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kakovost zunanjega zraka po opustitvi nameravanega posega ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv, ob izvedbi ukrepov, predvidenih z Rudarskim projektom in dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo določilo v točki IV./A)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

B) Varstvo voda

B1) Obstoječe stanje okolja

Prvotno ozemlje na območju kamnoloma je bilo tipično kraško. Poraščeno je s slabo travo, grmičevjem in posameznimi borovci. Na območju kamnoloma so bile prisotne tudi kraške vrtače. Tak teren je sedaj v neposredni bližini kamnoloma.

V neposredni bližini ni tekočih voda in izvirov. Padavinska voda hitro odteka skozi razpokano prepustno kamnino. Izviri se nahajajo na litološkem kontaktu karbonatne serije vodonosnika s spodaj ležečo za vodo nepropustno talnino, ki jo predstavljajo flišne kamnine. Območje kamnoloma se nahaja na vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane, in sicer na notranjem širšem območju z oznako VVO III.

Celotno območje kamnoloma se zaradi odkopavanja nahaja pod nivojem okoliškega terena, tako da je onemogočen gravitacijski odtok padavinskih voda iz območja kamnoloma. Kljub temu, v celotnem dosedanjem obdobju eksploatacije ni bilo evidentiranih težav z zastajanjem padavinskih voda in občasnim poplavljanjem delovišča. Za to je poskrbelo rudno telo, ki je zaradi strukturne poškodovanosti in sistemov odprtih diskontinuitet za vodo dobro propustno.

Nadaljnje odkopavanje in predvidena biološka rekultivacija kamnoloma z lastno jalovino omogočata, da bo tudi v bodoče odvodnja padavinskih voda s celotne prispevne površine temeljila na ponikanju znotraj obravnavanega območja. V dnu kamnoloma je potrebno oblikovati površinsko in prostorninsko dovolj veliko ponikovalno polje na nezasuti apnenčasti kamnini, ki bo omogočala zbiranje in ponikanje tudi ekstremne padavinske vode.

Območje nameravanega posega se nahaja na območju vodnega telesa Obala in Kras z Brkini (Šifra vodnega telesa: 5019). Vodno telo Obala in Kras z Brkini se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentih na ozemlju porečij Notranjske reke, Rižane in obalnih rek, na jugozahodnem delu Slovenije. Na območju prevladujejo mezozojske do terciarne zelo skrasede in srednje skrasede karbonatne kamnine s kraško poroznostjo ter silikatno karbonatni fliši z razpoklinsko poroznostjo. Flišne kamnine nastopajo kot krovne plasti karbonatnih kamnin. Na površju se pojavljajo še manj obsežni aluvialni nanosi.

Vodno telo se nahaja v treh tipičnih vodonosnikih. Prvi vodonosnik, ki nastopa v apnencu in mestoma tudi v dolomitu, je mezozojske in terciarne starosti. Vodonosnik je lokalni ali nezvezno izdaten ali obširen, vendar nizko do srednje izdaten. Glede na poroznost je kraški, pretežno dobro skrased. Drugi vodonosnik v flišnih plasteh je manjši razpoklinski vodonosnik z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode. Je terciarne starosti. Tretji, medzrnski vodonosnik v produ, pesku, melju in glinah kvartarne starosti se nahaja večinoma pod krovnimi plastmi v prodnem zasipu obalnih rek. Vodonosnik je lokalni ali nezvezno izdaten ali obširen, vendar nizke do srednje izdatnosti. Stik med prvim in drugim vodonosnikom je praviloma hidrodinamska bariera, pri čemer predstavlja fliš zaporno plast v podlagi ali krovno plast.

Enako velja za stik tretjega vodonosnika s flišnimi plastmi, kjer te nastopajo kot podlaga. Krovne plasti tretjega vodonosnika predstavljajo slabo prepustni aluvialni, poplavno zajezitveni ali morski sedimenti. Vsi trije vodonosniki so tudi v hidravličnem stiku z morjem, pri čemer so z izkoriščanjem možni vdori slane vode.

Za potrebe preveritve potencialnih vplivov načrtovanega izvajanja del v kamnolomu na podzemne vode je bila izdelana Analiza tveganja, v kateri so podane naslednje ugotovitve: hidrogeološko se lahko kamnine na območju med Kozino in izviro Rižane razvrsti v dve kategoriji: dobro prepustne plasti s kraško in razpoklinsko poroznostjo; neprepustne plasti. V skupino dobro prepustnih plasti s kraško in razpoklinsko poroznostjo se uvršča apnenca od kredne do paleogenske in eocenske starosti, torej tudi apnenca, ki se jih izkopava v kamnolomu. Vsa padavinska voda ponikne v zakrasele apnenca. Apnenca so v okolici zakraseli, na kar kažejo tudi kraške tvorbe v kamnolomu. Med neprepustne plasti se uvršča flišne kamnine (laporovci, meljevci in litični peščenjaki) ter laporovce, ki sestavljajo t.i. Prehodne plasti.

Območje kamnoloma gradijo apnenčeve kamnine, ki so razpokane in zakrasele. Pod apnenca ležijo v naravnem stiku t.i. prehodne plasti (laporovci in laporasti apnenec, konglomerat), ki izdajajo na površje na jugozahodni strani kamnoloma, ki so slabše prepustni oziroma neprepustni. Ob deževnem obdobju se zato na kontaktu apnenca in fliša pojavljajo šibki izviri.

Glede na geološko zgradbo območja med kamnolomom in izviro Rižane je razvidno, da se neprepustne plasti (prehodne plasti in flišne kamnine) na tej relaciji večkrat ponovijo v obliki izklinjajočih tektonskih lusk. Sledilni poskus v samem kamnolomu je pokazal, da je pronicanje podzemne vode proti zasičenemu delu vodonosnika kljub neprepustnim vložkom hitro, saj je bil prvi prihod sledila v izviro Rižane zaznan že 8 dan po injiciranju sledila.

Na prepustnost kamnine vpliva tektonska pretrtost, zato je lahko lokalno ob odprtih razpokah prepustnost veliko boljše. Na območjih, kjer kamnina ni tektonsko pretita oz. so razpoke zapolnjene z glino oz. niso odprte, je prepustnost kamnine nizka in je po izkušnjah lahko reda velikosti 1×10^{-7} m/s ali manj.

V letu 2009 je bil na območju kamnoloma izveden sledilni poizkus z namenom določitve odtekanja vod z območja južnega dela območja predora T2 za 2. tir železniške proge (Slabe s sod., 2010). Sledilni poizkus je bil izveden v decembru, in sicer v visokem vodostaju. Rezultati so pokazali dve glavni smeri odtekanja podzemnih vod in sicer v Osapsko jamo (7,5% sledila) in v Rižano (86,4 % sledila). Maksimalne hitrosti prihoda sledila v Osapsko jamo so znašale med 7,9 m/h in 57,4 m/h, dominantne pa med 3 m/h in 32,7 m/h. Dominantna hitrost toka podzemne vode pri izviro Rižane je znašala 21,7 m/h. Sledilo se je pojavilo še v manjših izviroh v Črnem Kalu (stranska povezava). Sledilni poizkus na območju kamnoloma Črnotiče je nakazal tudi stransko povezavo med območjem injiciranja in izviro v Boljuncu (izvir Pri Pralnici in visokovodni izvir Jama). Prihod sledila je bil šibak, prvi pojav pa je bil zabeležen slabih 8 dni po injiciranju.

S sledilnim poskusom v kamnolomu je bilo dokazano, da podzemna voda iz območja kamnoloma v glavnem odteka v reko Rižano, del v Osapsko reko in manjši del v Boljunec in manjše izvire v okolici Črnega Kala. Oddaljenost kamnoloma do izvira Rižane je okoli 4,2 km. Glede na vse dostopne podatke je razvidno, da se pri izkopih v kamnolomu ni in ne bo doseglo podzemne vode (najnižja kota izkopa je 360 m.n.v). Ob deževjih se na kontaktu apnenca in laporovca pojavlja sloj plitve podtalnice. Ocenjuje se, da je stalni kraški nivo podzemne vode več kot 100 m globoko.

B2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji

Komunalne in industrijske odpadne vode v kamnolomu ne bodo nastajale. Sanitarije za delavce so urejene v pomožnem objektu skladišča in vratarnice in imajo odtok v greznico. Priključkov na kanalizacijo v kamnolomu ni.

Odvodnjavanje kamnoloma poteka intenzivno skozi apnenčasto kamnino, v podtalje. Z odkopavanjem apnenca do podlage iz prehodnih in flišnih slojev, se ob isti oz. povečani zlivni površini, vse večjemu delu površine izkopa manjša sposobnost ponikanja. V primem sanacije z vgradnjo nepropustnih flišnih izkopov iz drugih lokacij je zmanjšanje sposobnosti ponikanja še bolj izrazito.

V študiji: »Zasnova ureditve odvodnje padavinskih voda, št. E-1053/21, Hydrotech, januar 2021« ja za tak primer na pridobivalnem proštom površine 15,8 ha, po koncu odkopavanja v etapi 2b, predvideno ponikovalno polje prostornine 3.000 m^3 (60 x 25 x 2 m).

Za predlagani pridobivalni prostor Črni Kal - Črnotiče 2 je bila izdelana študija Odvodnja padavinskih voda v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2 (št. MŠ-02/24; izdelal Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o.; datum 16. 2. 2024), za sedanje, vmesno in končno stanje, ki predvideva, da bo ob pojavu ekstremnih padavin s povratno dobo 50 let, celotna etaža na dnu

kamnoloma poplavljen 7,11 m globoko. Z odvodnjavanjem zbranih 20.828 m³, naj bi skozi apnenčasto dno ponikalo kar 27,4 dni.

V predlaganem pridobivalnem prostom Črni Kal - Črnotiče 2 z 1,86 krat večjo površino 29,4 ha je na razpolago celotna etažna ravnina na koti 345 v dnu predvidenega izkopa s površino 2.800 m², ki bi v primem poplavljenosti do globine 2 m predstavljala ponikovalno polje na apnenčasti vodopropustni podlagi s prostornino 5.600 m³, kar je 1,86 kratnik prostornine, ki jo predvideva navedena študija. Zaradi omogočanja intenzivnega ponikanja padavinske vode v tla etažne ravnine na koti 345, le ta z namenom sanacije ne bo nasuta s 50 cm debelin nasipom jalovinskih materialov in ozelenjena, ampak bo ostalo celotnih 2.800 m² nesanirane gole površina apnenca. Za umik strojev iz najnižje etaže v primeru najave ekstremnih padavin je obvezno izdelati navodila in z njimi seznaniti tako zaposlene kot tudi pogodbene izvajalce del.

Za miniranje se bo uporabljalo razstrelivo, ki ne onesnažuje podtalnice. Potencialno so za onesnaženje podtalnice nevarni ostanki nedetoniranega razstreliva (t. i. zatajeni naboji) ali razlito/ razsuto razstrelivo.

Razstrelivo se ne bo shranjevalo v kamnolomu, ker bodo za izvedbo najeli zunanjega izvajalca, ki bo vse potrebno pripeljal s seboj in po zaključenem razstreljevanju odpeljal tudi morebiten višek razstreliva in odpadke.

Do pomembnejših emisij onesnaževal v tla in posredno v podzemno vodo zaradi obratovanja delovnih naprav in prevozov tovornih vozil na območju kamnoloma bi lahko prišlo le v primeru izjemnih dogodkov, kot je npr. izlitje goriva ali olja iz delovnega stroja ali tovornega vozila, in opustitvi ukrepanja osebja v kamnolomu v primeru takšne nesreče, kar pa je mogoče z ustrezno organizacijo in ureditvijo kamnoloma preprečiti.

Za izvajanje del v kamnolomu se bodo uporabljali delovni stroji in tovorna vozila, zato obstaja možnost izrednega dogodka razlitja goriva ali olja iz teh strojev in vozil. Lokacija kamnoloma mora biti opremljena z absorpcijskimi sredstvi za primer razlitja teh snovi, delavci pa se morajo ustrezno usposobiti za primer ukrepanja ob takem dogodku. Razlita olja in gorivo je treba popivnati, uporabljeno absorpcijsko sredstvo pa oddati kot nevaren odpadke. Onesnaženo zemlino in kamenje je treba odstraniti in prav tako oddati kot nevaren odpadke. Gorivo (dizel) se na lokaciji kamnoloma ne bo skladiščilo, temveč se bo na lokacijo dovažalo z namensko cisterno. Do sinergijskih učinkov vpliva na podzemne vode v času obratovanja bi lahko prišlo z vplivi na tla oz. obratno, vendar se ob upoštevanju vseh predvidenih in dodatnih ukrepov sinergijskih vplivov ne pričakuje. Prav tako ni pričakovati kumulativnih vplivov in daljinskega vpliva na širšo okolico.

Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kakovost in količine voda v času obratovanja ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob upoštevanju ukrepov, ki izhajajo iz Analize tveganja in Rudarskega projekta in izvedbi dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo tudi določilo v točki IV./B)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

B3) Pričakovani vplivi v času njegove opustitve

V času končne sanacije se bo sanirala celotna površina kamnoloma. Sanacija se bo izvajala z delovnimi stroji, ki bi v primeru izrednega dogodka - izlitja olja ali goriva lahko povzročili onesnaženja podzemne vode. Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kakovost in količine voda v času njegove opustitve posega ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob upoštevanju ukrepov, ki izhajajo iz Analize tveganja in Rudarskega projekta in izvedbi dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo tudi določilo v točki IV./B)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

C) Varstvo kulturne dediščine in krajine

C1) Obstoječe stanje okolja

Območje nameravanega posega se nahaja na območju evidentirane enote kulturne dediščine: - Podpeč pri Črnem Kalu – Kulturna krajina Kraški rob, EŠD15087. Gre za enoto dediščine tipa kulturna krajina z opisom: Dominantna luskasta zgradba Kraškega roba se prepleta z vmesnimi uravnavami, valami, dolinami in kraškimi ravniki ter tako oblikuje različne krajinske vzorce. Gre za ozek pas ob kraškem lomu, od državne meje z Italijo pri Socerbu na severu, do meje s Hrvaško

pri Dvorih in Rakitovcu na jugu. Vključuje Osapsko dolino, Breg, območje val, Rakitovski in Podgorski kras.

V širši okolici se nahajajo številne enote kulturne dediščine različnih zvrsti (EŠD 1276 Kastelec – Arheološko najdišče Hrib, EŠD 16449 Kastelec – Arheološko najdišče Podmol na Petrinjskem Krasu, EŠD 1283 Gabrovica pri Črnem Kalu – Zgodovinsko območje Gabrovica-Osp. Najbližja območja KD so oddaljena najmanj 30 m od območja nameravanega posega.

C2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji

Za nameravani poseg je bilo dne 22. 6. 2023 s strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Piran, Obzidna 9, 6000 Koper izdano kulturnovarstveno soglasje številka: 35104-0307/2023/3). Nameravani poseg se dovoli v obsegu in na način, kot je določen v navedeni projektni dokumentaciji (Rudarski projekt) in ob spoštovanju varstvenih ukrepov s področja varstva kulturne dediščine, ki so tudi navedeni v poročilu o vplivih na okolje v poglavju 6.1.2.8 Kulturna dediščina in krajina.

Z vidika krajine je Kamnolom v prostoru prisoten že od leta 1959. Z nameravanim posegom pridobitve koncesije za pridobivalni prostor Črni Kal – Črnotiče 2 se krajinska slika območja ne bo spremenila. Območje kamnoloma se ne širi izven obstoječega prostora. Prišlo bo le do poglobitve obstoječih etaž. Glede na Rudarski projekt se bo izkoriščanje kamnine izvajalo od zgoraj navzdol, tako se bodo ena za drugo postopoma sproščale zgornje etaže, na katerih se bo sočasno z izkoriščanjem na spodnjih etažah, lahko začela izvajati sanacija z rekultivacijo. To pomeni, da se bo pridobivalni prostor začel postopoma spreminjati nazaj v gozdne površine, s tem pa se bo postopoma zmanjševal tudi negativen vpliv na krajino.

Ko bo zaključeno izkoriščanje, se bo izvajala samo še končna sanacija in rekultivacija na preostalih površinah osnovnega platoja. Po izvedenem postopku opustitve izkoriščanja in izbrisu iz katastra pridobivalnih prostorov, se bo raba tudi na tem delu ponovno spremenila v gozd.

Poleg tega bo nameravani poseg v času izkoriščanja kamnine in postopne sanacije predstavljal motnjo v ožjem prostoru v smislu vidne zaznavnosti in kakovosti krajine tudi zaradi prisotnosti opaznih elementov v prostoru, kot so gradbena in transportna mehanizacije, začasne deponije jalovine in odrivke, itd. Ko se bo po zaključeni sanaciji na kamnolomu sčasoma ponovno vzpostavil gozd, bo to pomembno vplivalo na zmanjšanje vidne izpostavljenosti in degradiranosti prostora. Vpliv na krajino bo tako ob izvedbi sanacije začasen in delno reverzibilen. Kljub temu je treba upoštevati, da bodo vplivi na spremembe reliefnih oz. geomorfoloških značilnosti prostora precejšnji in trajni.

Obstoječi kamnolom je namreč odprt v obsegu, ki je v času pretekle koncesije omogočil ustvarjanje do 95 m višinske razlike med notranjim robom osnovnega platoja in najvišjo točko odkritega dela. Geomorfološke in vegetacijske lastnosti so na območju obstoječega kamnoloma bistveno spremenjene, nesanimirane, vendar zaradi konfiguracije terena slabo vidne iz širše okolice. Obstoječi kamnolom Črni Kal – Črnotiče, predstavlja precejšno »rano« v prostoru, pomembno vpliva na krajinske značilnosti bližnje okolice in bistveno vpliva na degradacijo krajinsko mozaične kulturne pokrajine.

Z izvedbo nameravanega posega se bodo na območju obstoječega kamnoloma uredile etaže, kot jih predvideva Rudarski projekt, s tem pa tudi vzpostavili pogoji za sanacijo in rekultivacijo. Sočasno s pridobivanjem mineralne surovine se bo izvajala sprotne sanacija z rekultivacijo in na koncu tudi končna sanacija. Na večjem delu obstoječega kamnoloma se bo vzpostavila prvotna raba prostora, to je gozd. Izvedba nameravanega posega bo tako ugodno vplivala (po izvedbi končne sanacije) na krajinske značilnosti obstoječega kamnoloma ter vidno zaznavanje prostora. Ministrstvo je v tem postopku dne 29. 9. 2023 prejelo mnenje od ZVKDS št. 6223-0121/2023/2 z dne 28. 9. 2023, iz katerega izhaja, da se nameravani poseg sicer nahaja v območju kulturne krajine Podpeč pri Črnem Kalu – Kulturna Krajina Kraški rob (EID 1-15087), vendar se nanaša na območje kamnoloma, ki je že v obratovanju, da načrtovani posegi ne predstavljajo večjih dodatnih obremenitev iz vidika varstva kulturne dediščine, zato ZVKDS zaključuje, da je nameravani poseg z vidika varstva kulturne dediščine sprejemljiv.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kulturno dediščino in krajino v času obratovanja ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob upoštevanju z Rudarskim projektom predvidenih ukrepov in izvedbi naslednjih

dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo tudi določilo v točki IV./C)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja:

- z namenom izboljšanja vključenosti območja saniranega kamnoloma v krajinsko sliko širšega območja je treba ustvariti razgiban in naraven videz površine kamnoloma; izvesti je treba dodatna zmanjšanja naklonov opuščeni brežini, povečati hrapavost površin, ustvarjati manjše useke, zaobljene robove, oblikovati različne nasipne stožce in podobno;
- za zmanjšanje vizualnega kontrasta med razgaljeno svetlo kamninsko podlago in okoliško (temno) vegetacijo na delih kamnoloma, kjer zaradi velikih strmin rast grmovne in drevesne vegetacije ter travne ruše ne bo mogoča, je treba izvesti zatravitev z rastno pulpo;
- v izogib vizualno »ostremu« preходу med saniranim območjem in okoliškim gozdom ter z namenom čim manjše vizualne izpostavljenosti saniranega kamnoloma izbor drevesne in grmovne vegetacije za rekultivacijo mora biti čim bolj podoben drevesnim vrstam robnega gozda.

Za nameravani poseg je ZVKDS dne 22. 6. 2023 izdal Kulturnovarstveno soglasje št. 35104-0307/2023/3, iz katerega izhaja, da se poseg dovoli v obsegu in na način, kot je določen v projektni dokumentaciji in ob upoštevanju naslednjih varstvenih ukrepov s področja varstva kulturne dediščine:

- v območje registriranega arheološkega najdišča Kastelec - Arheološko najdišče Hrib, EŠD: 1-01276 ni dovoljeno posegati na način, ki bi lahko poškodoval arheološke ostaline. Registrirano arheološko najdišče s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njegov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem odkopavati in zasipavati teren, gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine, postavljati in graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo;
- če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-i).

C3) Pričakovani vplivi v času njegove opustitve

Po zaključenem izkoriščanju kamnoloma se bo izvedla končna sanacija in rekultivacija. Po izvedenem postopku opustitve izkoriščanja in izbrisu iz katastra pridobivalnih prostorov, se bo raba tudi na tem delu ponovno spremenila v gozd, s tem se bo vidna izpostavljenost kamnoloma bistveno zmanjšala. To pomeni, da bo po opustitvi nameravanega posega oz. poteku koncesije celotno območje kamnoloma ponovno prekrival gozd. Kljub temu je treba upoštevati, da bo vpliv na reliefne oz. geomorfološke značilnosti trajen.

Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na kulturno dediščino in krajino v času njegove opustitve ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob upoštevanju z Rudarskim projektom predvidenih ukrepov in izvedbi dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo tudi določilo v točki IV./C)/a. izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

D) Ohranjanje narave

D1) Obstoječe stanje okolja

Območje nameravanega posega predstavlja odprti kamnolom, ki je ograjeno in obdano s cestnimi infrastrukturnimi objekti in drugimi objekti za obratovanje kamnoloma. Na lokaciji nameravanega posega in v neposredni okolici so prisotne naravovarstvene vsebine, vendar območje ne predstavlja pomembnejšega življenjskega prostora za rastline in živali. V okolici območja so prisotne površine tal tipa drevesa in grmičevje (1500) ter območja travnikov (1300).

Zavarovana območja

Najbližje zavarovano območje državnega pomena Škocjanski zatok (ID 1415) je oddaljeno ca. 9 km zahodno, najbližja zavarovana območja lokalnega pomena pa so:

- Beka - soteska Glinščice z dolino Griža; Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana (Primorske novice - uradne objave, št. 13/92) - ca. 2.5 km severovzhodno;

- Slavnik - vrh in pobočja; Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana (Primorske novice - uradne objave, št. 13/92) - ca. 6,6 km jugovzhodno.

Območja Natura 2000

Kamnolom se nahaja na območjih Nature 2000 POO Kras (SI3000276) in POV Kras (SI5000023), opredeljenih z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13-popr., 39/13-Odl.US, 3/14, 21/16, 47/18).

POV Kras (SI5000023)

Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, severozahodni del dinarskega krasa z veliko pestrostjo habitatov (jame, skalne stene, travišča, grmišča, gozdni sestoji, ...). Življenjski prostor evropsko ogroženih vrst ptic npr. hribski škrganec, kačar, pisana penica in drugih. Selitveni koridor beloglavega jastreba.

Kvalifikacijske vrste: *Alauda arvensis*, poljski škrganec (A247), *Alectoris graeca*, kotorna (A109), *Anthus campestris*, rjava cipa (A255), *Aquila chrysaetos*, planinski orel (A091), *Bubo bubo*, velika uharica (A215), *Caprimulgus europaeus*, podhujka (A224), *Circaetus gallicus*, kačar (A080), *Emberiza hortulana*, vrtni strnad (A379), *Falco peregrinus*, sokol selec (A103), *Gyps fulvus*, beloglavi jastreb (A078), *Lanius collurio*, rjavi srakoper (A338), *Lullula arborea*, hribski škrganec (A246), *Miliaria calandra*, veliki strnad (A383), *Monticola solitarius*, puščavec (A281), *Otus scops*, veliki skovik (A214), *Pernis apivorus*, sršenar (A072), *Upupa epops*, smrdokavra (A232)

POO Kras (SI3000276)

Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, severozahodni del dinarskega krasa s številnimi površinskimi in podzemeljskimi kraškimi pojavi ter veliko pestrostjo habitatnih tipov (jame, suha travišča, brinovja, črničevje, skalne stene...). Življenjski prostor evropsko ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (netopirji, metulji, hrošči, dvoživke...).

Kvalifikacijski habitatni tipi: 5130 Sestoji navadnega brina (*Juniperus communis*) na suh traviščih na karbonatih, 6110* Skalna travišča na bazičnih tleh *Alyso-Sedion albi*, 62A0 Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzoneretalia villosae*), 8160* Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu, 8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, 8310 Jame, ki niso odprte za javnost, 91K0 Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)), 9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama *Quercus ilex* in *Quercus rotundifolia*

Kvalifikacijske vrste: *Austropotamobius pallipes*, primorski koščak (1092), *Bombina variegata*, hribski urh (1193), *Callimorpha quadripunctaria*, črtasti medvedek (1078), *Cerambyx cerdo*, hrastov kozliček (1088), *Coenonympha oedippus*, barjanski okarček (1071), *Erannis ankeraria*, kraški zmrzlikar (4033), *Eriogaster catax*, hromi volnoritec (1074), *Euphydryas aurinia*, travniški postavnež (1065), *Himantoglossum adriaticum*, jadranska smrdljiva kukavica (4104), *Leptodirus hochenwartii*, drobnovratnik (4019), *Lucanus cervus*, rogač (1083), *Miniopterus schreibersii*, dolgokrili netopir (1310), *Moehringia tommasinii*, Tommasinijeva popkoresa (1458), *Morimus funereus*, bukov kozliček (1089), *Myotis blythii*, ostrouhi netopir (1307), *Myotis capaccinii*, dolgonogi netopir (1316), *Myotis emarginatus*, vejicati netopir (1321), *Myotis myotis*, navadni netopir (1324), *Proteus anguinus*, človeška ribical močeril (1186), *Rhinolophus euryale*, južni podkovernjak (1305), *Rhinolophus ferrumequinum*, veliki podkovernjak (1304), *Rhinolophus hipposideros*, mali podkovernjak (1303), *Serratula lycopifolia*, raznolistna mačina (4087), *Triturus carnifex*, veliki pupek (1167), *Vertigo angustior*, ozki vrtenec (1014).

Naravne vrednote

Na območju kamnoloma se nahajajo naravne vrednote določene s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23):

- Kraški rob (ID 3629), geomorfološka, geološka, zoološka in botanična naravna vrednota državnega pomena
- Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) geološka naravna vrednota državnega pomena

- Minirana jama (ID 44528) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena
- Minirana jama 2 (ID 44529) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena
- Minirana jama 3 (ID 47643) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena
- Minirana jama 4 (ID 50414) geomorfološka naravna vrednota državnega pomena

Ekološko pomembna območja

Na območju kamnoloma se nahaja ekološko pomembno območje Kras (ID 51100), določeno z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) EPO Kras (ID 51100) je obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, severozahodni del dinarskega krasa s številnimi površinskimi in podzemeljskimi kraškimi pojavi ter veliko pestrostjo habitatnih tipov (jame, suha travišča, brinovja, črničevje, skalne stene, ...). Življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (21 vrst ptic, 10 vrst netopirjev, 51 vrst rastlin...). Mnogi med njimi so endemiti, največ jih je med predstavniki podzemeljske favne. Selitveni koridor velikih sesalcev in ujed.

D2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji

Živalstvo, rastlinstvo in habitatni tipi

Nameravani poseg se bo izvajal na območju obstoječega kamnoloma, zato neposrednih vplivov na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe ne bo.

Posredni vpliv na rastlinstvo in živalstvo predstavljajo emisije prahu in prašnih delcev, ki nastajajo kot posledica odkopavanja in postopkov predelave mineralne surovine. Prašenje negativno vpliva na rastline, ker maši listne reže in ovira fotosintezo. Vpliv je največji v neposredni okolici kamnoloma in se z oddaljenostjo manjša. Vpliv je začasen, saj bo po prenehanju obratovanja kamnoloma prenehal. Ker ne gre za emisije nevarnih snovi, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv nebitven.

Posredni daljinski vpliv med obratovanjem predstavlja tudi hrup. Hrup lahko vpliva na vsakodnevni ritem živali, predvsem ptic in sesalcev ter na obrede, kot so parjenje, razmnoževanje, kotenje, prehranjevanje in podobno. Proizvodnja je predvidena 10 mesecev na leto, 6 dni na teden, 2 izmeni na dan (od 6. do 22. ure). V zimskem času se načrtuje prekinitev proizvodnje v trajanju dveh mesecev, za izvedbo popravil in rednega vzdrževanja. Miniranje se bo izvajalo v povprečju enkrat tedensko. Kamnolom bo obratoval z istimi viri hupa kot obratuje v obstoječem stanju. Na območju kamnoloma bo hrup dosegal pri maksimalni možni obremenitvi vrednosti do 65 dB (vir: Ocena obremenjenosti okolja s hrupom obratovanje kamnoloma Črni Kal - Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., SiEKO d.o.o., Celje, št.: EKO-23-424, 10.8.2023), z oddaljenostjo od kamnoloma pa se bo vpliv manjšal. Zahodno od kamnoloma bo vpliv hrupa nebitven, vzhodno od kamnoloma pa bo segal do razdalje ca. 400 m. Vpliv v smeri SZ in JV bo segal nekoliko dlje (ca. 600 m). Ker kamnolom obratuje v podobnem obsegu že od leta 2001, so se živali v neposredni bližini kamnoloma na hrup že prilagodile. Za živali so stacionarni viri hrupa manj moteči kot mobilni viri hrupa, saj se jim lahko ognejo na razdalji, na kateri jim je hrup še sprejemljiv. Ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv na živalstvo širšega območja nebitven. Vpliv bo začasen in bo prenehal po koncu veljavnosti koncesije (10 let) oz. po izkopu vseh mineralnih zalog (predvidena doba odkopavanja 8,4 leta).

Kraško območje je zelo občutljivo za morebitna onesnaženja, saj nevarne snovi ob izlitju hitro pronicajo v podzemlje (srednjeročen, daljinski vpliv). Celotni sistem padavinskih voda na območju kamnoloma Črni Kal-Črnotiče je načrtovan tako, da se padavinska voda preko etaž steka do najnižje etaže na koti 360 m.n.v. Tam se zbira z zbirnimi kanali za odvodnjavanje in odvaja do usedalnika. Usedalnik je opremljen z lovilcem in vpojnim črevom, ki imata nalogo zadržati eventualno izlite nevarne snovi. V usedalniku se zadržujejo tudi fini delci hribine tako, da ne povzročajo dodatne kalnosti odtekajoče vode. Vpliv na podzemno favno ministrstvo ocenjuje kot nebitven.

Nočna razsvetljava negativno vpliva na nočno aktivne živali in moti selitve žuželk (daljinski vpliv). V sklopu načrtovanega podaljšanja koncesije obratovanja kamnoloma dodatna zunanja razsvetljava ni predvidena. Obstoječa zunanja razsvetljava kamnoloma obsega razsvetljava za varovanje in razsvetljava objektov. V času obratovanja (do 22. ure) je vklopljena še dodatna razsvetljava za potrebe proizvodnje. Zunanja razsvetljava proizvodnega objekta in voznih poti

ustreza pogoju iz prvega odstavka 4. člena Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja - svetilke z 0% deležem svetlobnega toka navzgor. Vpliv svetlobnega onesnaževanja na nočno aktivne vrste ministrstvo ocenjuje kot nebistven.

Varovana območja in ekološko pomembna območja

Nameravani poseg je lociran na Natura 2000 območjih POV in POO Kras ter na ekološko pomembnem območju Kras. Vsi posegi se bodo izvajali na območju obstoječega kamnoloma. Cone nekaterih kvalifikacijskih vrst segajo sicer tudi na območje kamnoloma, vendar se ocenjuje, da zaradi intenzivne obstoječe dejavnosti kopanja apnenca območje kamnoloma trenutno ne predstavlja primerne habitata za te vrste, v robne dele kamnoloma pa poseganje ni predvideno. Neposrednega vpliva na habitate kvalifikacijskih vrst in na habitatne tipe tako ne bo. Izjema je habitatni tip 8310 jame, ki niso odprte za javnost, ki je kvalifikacijski za POO Kras. Na območju kamnoloma so bile namreč evidentirane 4 jame. Med obratovanjem bi bil možen neposredni negativni vpliv na še ohranjeno Minirano jamo 4. V neposredni bližini Minirane jame 4 bo potekalo trajno vgrajevanje jalovine. Jalovina bo uporabljena za sanacijo že izkoriščenih delov pridobivalnega prostora na jugozahodu. Sanacija bo potekala z nasipanjem jalovine v debelini 0,5 m, kar se bo s časom konsolidiralo na okoli 33 cm. Preostanek jalovine bo odložen na talninsko podlago iz prehodnih plasti in fliša tako, da se bo oblikovala deponija z ravnim vrhom na koti 400 m. Vhod v Minirano jamo 4 pa je na koti 401,3 m. Nadaljnja sanacija kamnoloma se bo začela na jugozahodu kamnoloma in predvideva odstranitev labilnih kamnitih blokov, razpokanih etažnih robov in varovalnih nasipov iz razstreljenega apnenca na etažnih robovih ter nasipanje kamnolomske jalovine v debelini najmanj 0,5 m po etažnih ravninah in medetažnih cestah. Pri izvajanju teh del bi lahko prišlo do poškodb jame ali zasutja vhoda. Območje vhoda v jamo in jamskih rovov je treba zato ograditi, nasip pred jamo pa se mora med sanacijo ohraniti. Pogozditev saniranega območja kamnoloma bo pozitivno vplivala na meteorološke in svetlobne pogoje v Minirani jami 4. Na območju predvidoma uničenih Minirane jame in Minirane jame 2 je predvideno nadaljnje odkopavanje mineralne surovine do kote 375. Pri tem lahko pride do razkritja morebitnih ostankov spodnjih delov obeh jam ali do odkritja drugih neevidentiranih/neregistriranih jam. Na podlagi 74. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 2/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) mora fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost med katero je prišlo do najdbe, začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave. Na območju Minirane jame 3 nadaljnje odkopavanje mineralne surovine ni predvideno. Vhod v jamo je zasut, na njem je nasip drobljenca. Ob odstranjevanju nasipa drobljenca ali ob sanaciji območja vhoda v Minirano jamo 3 bi lahko prišlo do poškodb jame, zato je treba pred pričetkom del obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, potek del pa mora spremljati strokovnjak krasoslovec. Vpliv na HT 8310 jame, ki niso odprte za javnost bo nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.

Posredni daljinski vpliv med obratovanjem predstavlja predvsem hrup. Hrup lahko negativno vpliva na ptice, predvsem na nekatere bolj občutljive vrste kot so ujede in velika uharica. Hrup vpliva na obrede kot so parjenje, gnezdenje, prehranjevanje in podobno. Proizvodnja je predvidena 10 mesecev na leto, 6 dni na teden, 2 izmeni na dan (od 6. do 22. ure). V zimskem času se načrtuje prekinitev proizvodnje v trajanju dveh mesecev, za izvedbo popravil in rednega vzdrževanja. Miniranje se bo izvajalo v povprečju enkrat tedensko. Kamnolom bo obratoval z istimi viri hupa, kot obratuje v obstoječem stanju. Na območju kamnoloma bo hrup dosegal pri maksimalni možni obremenitvi vrednosti do 65 dB (vir: Ocena obremenjenosti okolja s hrupom obratovanje kamnoloma Črni Kal - Črnotiče 2 – Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., SiEKO d.o.o., Celje, št.: EKO-23-424, 10.8.2023), z oddaljenostjo od kamnoloma pa se bo vpliv manjšal. Zahodno od kamnoloma bo vpliv hrupa nebistven, vzhodno od kamnoloma pa bo segal do razdalje ca. 400 m. Vpliv v smeri SZ in JV bo segal nekoliko dlje (ca. 600 m). Ker kamnolom obratuje v podobnem obsegu že od leta 2001, so se živali v neposredni bližini kamnoloma na hrup že prilagodile. Za živali so stacionarni viri hrupa manj moteči kot mobilni viri hrupa, saj se jim lahko ognejo na razdalji, na kateri jim je hrup še sprejemljiv. Na hrup občutljive ujede gnezdiijo v ostenjih, ki so od kamnoloma precej oddaljena in zato hrup iz kamnoloma na njihovo gnezditvev

ne bo imel vpliva. Hrup v smeri proti jugu, proti Črnotičam, kjer je bila opažena velika uharica, bo po intenziteti zelo podoben kot v obstoječem stanju. Vpliv hrupa bo začasen in bo prenehal po koncu veljavnosti koncesije (10 let) oz. po izkopu vseh mineralnih zalog (predvidena doba odkopavanja 8,4 leta). Ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv hrupa na ptice širšega območja nebitven. Med kvalifikacijskimi vrstami za POO Kras pa ni vrst, ki bi bile posebej občutljive na hrup ali prisotnost ljudi.

Posredni vpliv predstavljajo tudi emisije prahu in prašnih delcev, ki nastajajo kot posledica odkopavanja in postopkov predelave mineralne surovine. Vpliv je največji v neposredni okolici kamnoloma in se z oddaljenostjo manjša. Vpliv je začasen, saj bo po prenehanju obratovanja kamnoloma prenehal. Ker ne gre za emisije nevarnih snovi, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv nebitven. Kraško območje je zelo občutljivo za morebitna onesnaženja, saj nevarne snovi ob izlitju hitro pronicajo v podzemlje, kar bi lahko negativno vplivalo na ekološko pomembno območje Kras in POO Kras ter na kvalifikacijski habitatni tip 8310 jame, ki niso odprte za javnost in kvalifikacijski vrsti človeško ribico in hrošča drobnovratnika (daljinski vpliv). Celotni sistem padavinskih voda na območju kamnoloma Črni Kal-Črnotiče je načrtovan tako, da se padavinska voda preko etaž steka do najnižje etaže na koti 360 m.n.v. Tam se zbira z zbirnimi kanali za odvodnjavanje in odvaja do usedalnika. Usedalnik je opremljen z lovilnikom in vpojnim črevom, ki imata nalogo zadržati eventualno izlite nevarne snovi. V usedalniku se zadržujejo tudi fini delci hribine tako, da ne povzročajo dodatne kalnosti odtokajoče vode. Vpliv na jame in podzemno favno ministrstvo ocenjuje kot nebitven.

Nočna razsvetljava negativno vpliva na nočno aktivne živali, npr. netopirje in moti selitve žuželk kot je rogač (daljinski vpliv), ki je kvalifikacijska vrsta POO Kras. V sklopu načrtovanega podaljšanja koncesije obratovanja kamnoloma dodatna zunanja razsvetljava ni predvidena. Obstoječa zunanja razsvetljava kamnoloma, obsega razsvetljava za varovanje in razsvetljava objektov. V času obratovanja (do 22. ure) je vklopljena še dodatna razsvetljava za potrebe proizvodnje. Zunanja razsvetljava proizvodnega objekta in voznih poti ustreza pogoju iz prvega odstavka 4. člena Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja - svetilke z 0% deležem svetlobnega toka navzgor. Vpliv svetlobnega onesnaževanja na kvalifikacijske vrste netopirjev v POO Kras in na rogača ministrstvo ocenjuje kot nebitven.

Naravne vrednote

Nameravani poseg je lociran na naravni vrednoti Kraški rob (ID 3629). V kamnolomu odkopavajo apnenec, ki se nahaja na slojih prehodnih plasti in fliša. V jugozahodnem delu kamnoloma, kjer je odkopavanje apnenca zaključeno, je apnenec ponekod že odkopan do flišno-laporne podlage. Na območju kamnoloma so geološke in geomorfološke lastnosti naravne vrednote tako že spremenjene. Celotni kamnolom ima površino ca. 29,5 ha oz 0,4 % površine naravne vrednote. Predvideno je nadaljevanje odkopavanja apnenca na osrednjem in severnem delu kamnoloma. Kota dna odkopavanja je predvidena na nadmorski višini 345 m. Ob koncu odkopavanja bo vzpostavljena končna brežina z etažami, na katerih bo nasuta kamnolomska jalovina (gline in mešanica gline z apnenčastim gruščem iz kavern in razpok) v debelini najmanj 0,5 m, ki se bo konsolidirala do debeline 0,35 m in bo predstavljala rastno osnovo za posejano travo in sadike avtohtonih dreves in grmovnic. Zaradi omogočanja intenzivnega ponikanja padavinske vode v tla etažne ravnine na koti 345, ta ne bo nasuta s 50 cm debelin nasipom jalovinskih materialov in ozelenjena, ampak bo ostalo celotnih 2.800 m² nesanirane gole površine apnenca. Vpliv na naravno vrednoto bo trajen, a omejen na že obstoječe območje kamnoloma, zato ministrstvo ocenjuje, da bo nebitven.

Na območju naravne vrednote Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) nadaljnje odkopavanje apnenca ni predvideno. Vpliva ne bo. Možno pa bi bilo odkritje fosilov še na kakšni drugi lokaciji v kamnolomu. V tem primeru je treba ravnati po že citiranem 74. členu Zakona o ohranjanju narave.

Med obratovanjem bi bil možen neposredni negativni vpliv na še ohranjeno Minirano jamo 4 (ID 50414). V neposredni bližini Minirane jame 4 bo potekalo trajno vgrajevanje jalovine. Jalovina bo uporabljena za sanacijo že izkoriščenih delov pridobivalnega prostora na jugozahodu. Sanacija bo potekala z nasipanjem jalovine v debelini 0,5 m, kar se bo s časom konsolidiralo na okoli 33 cm. Preostanek jalovine bo odložen na talninsko podlago iz prehodnih plasti in fliša tako, da se

bo oblikovala deponija z ravnim vrhom na koti 400 m. Vhod v Minirano jamo 4 pa je na koti 401,3 m. Nadaljnja sanacija kamnoloma se bo začela na jugozahodu kamnoloma in predvideva odstranitev labilnih kamnitih blokov, razpokanih etažnih robov in varovalnih nasipov iz razstreljenega apnenca na etažnih robovih ter nasipanje kamnolomske jalovine v debelini najmanj 0,5 m po etažnih ravninah in medetažnih cestah. Pri izvajanju teh del bi lahko prišlo do poškodb jame ali zasutja vhoda. Območje vhoda v jamo in jamskih rogov naj se zato ogradi, nasip pred jamo pa naj se med sanacijo ohrani. Pogozditev saniranega območja kamnoloma bo pozitivno vplivala na meteorološke in svetlobne pogoje v Minirani jami 4.

Na območju predvidoma uničenih Minirane jame (ID 44528) in Minirane jame 2 (ID 44529) je predvideno nadaljnje odkopavanje mineralne surovine do kote 375. Pri tem lahko pride do razkritja morebitnih ostankov spodnjih delov obeh jam ali do odkritja drugih neevidentiranih/neregistriranih jam. Na podlagi 74. člena Zakona o ohranjanju narave mora fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost med katero je prišlo do najdbe, začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

Na območju Minirane jame 3 (ID 47643) nadaljnje odkopavanje mineralne surovine ni predvideno. Vhod v jamo je zasut, na njem je nasip drobljenca. Ob odstranjevanju nasipa drobljenca ali ob sanaciji območja vhoda v Minirano jamo 3 bi lahko prišlo do poškodb jame, zato naj se pred pričetkom del obvesti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, potek del pa naj spremlja strokovnjak krasoslovec.

Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na naravo v času obratovanja ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob izvedbi s predpisi določenih ukrepov, ukrepov predvidenih z Rudarskim projektom in dodatnega omilitvenega ukrepa, ki ga je ministrstvo določilo v točki IV./D)/a.) izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

D3) Pričakovani vplivi v času opustitve nameravanega posega

Živalstvo, rastlinstvo in habitatni tipi

Po končanem izkoriščanju kamnoloma bo potekala končna sanacija in rekultivacija. Posredni vpliv med sanacijo bo predstavljal hrup, ki pa bo manjši kot v času obratovanja kamnoloma in ne bo imel bistvenega vpliva na živalstvo.

Končna sanacija kamnoloma bo potekala samo v dnevnem obdobju. Razsvetljava kamnoloma ne bo potrebna. V nočnem času bo razsvetljava kamnoloma enaka kot v času obratovanja, zunaj časa za izvajanje proizvodnega procesa. Vpliv na nočno aktivne vrste bo nebistven.

Za rekultivacijo je predvidena uporaba avtohtonih drevesnih vrst in grmovnic. Pomembno je, da so vrste tudi lokalno avtohtone – naravno prisotne na Kraškem robu. Po zaključku rekultivacije se bo območje postopoma zaraslo in dobilo značaj okoliškega gozdnega ekosistema. Vpliva na naravo ne bo več.

Varovana območja in EPO

Nameravani poseg je lociran na Natura 2000 območjih POV in POO Kras ter na EPO Kras. Po končanem izkoriščanju kamnoloma bo potekala končna sanacija in rekultivacija. Posredni vpliv na ptice med sanacijo bo predstavljal hrup, ki pa bo manjši kot v času obratovanja kamnoloma in ne bo imel bistvenega vpliva na kvalifikacijske vrste ptic POV Kras. Končna sanacija kamnoloma bo potekala samo v dnevnem obdobju. Razsvetljava kamnoloma ne bo potrebna. V nočnem času bo razsvetljava kamnoloma enaka kot v času obratovanja, zunaj časa za izvajanje proizvodnega procesa. Vpliv svetlobnega onesnaževanja na kvalifikacijske vrste netopirjev v POO Kras in na rogača ministrstvo ocenjuje kot nebistven. Vplivi na HT jame v času sanacije so opisani že v poglavju D2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji. Po zaključku sanacije in rekultivacije bo kamnolom predstavljal nov habitat za nekatere vrste ptic, npr. puščavca, ki je kvalifikacijska vrsta za POV Kras. Sčasoma se bo območje zaraslo in dobilo značaj okoliškega gozdnega ekosistema. Vpliva na naravo ne bo več.

Naravne vrednote

Na območju naravne vrednote Črnotiče nahajališče fosilov (ID 4811) je predvidena sanacija etaže na koti 420 m z nasutjem kamnolomske jalovine v debelini 0,5 m (konsolidirana debelina

0,35) in zasaditvijo trave ter avtohtonih dreves in grmovnic. Glede na mnenje ZRSVN (11. 9. 2019) se na naravno vrednoto ali na dostop do nje ne sme odlagati materiala. Nahajališče fosilov je zato treba izvzeti iz območja sanacije. Ostali vplivi na naravne vrednote v času sanacije so opisani že v poglavju D2) Pričakovani vplivi v času obratovanja nameravanega posega in pogoji. Vpliv nameravanega posega in celotni vpliv (sprememba v celotni obremenitvi okolja) na naravo v času njegove opustitve ministrstvo ocenjuje s (3) – nebistven vpliv ob izvedbi dodatnih omilitvenih ukrepov, ki jih je ministrstvo tudi določilo v točki IV./D)/a.) izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Spremljanje stanja dejavnikov in ukrepov za zmanjšanje vplivov

Po Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju predstavlja obravnavani kamnolom vir hrupa, za katerega je zagotoviti izvajanje lastnega ocenjevanja hrupa v skladu s predpisom, ki ureja prvo ocenjevanje in obratovalni monitoring za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje z ocenjevanjem kazalcev hrupa Ldan, Lvečer, Lnoč, Ldvn in oceno kazalcev hrupa Leq, L1 in L99. Ocenjevanje se izvede v skladu s Pravilnikom o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08). Izvede ga pooblaščen izvajalcev ocenjevanja hrupa z meritvami hrupa. Metodo in lokacijo določi v skladu s Pravilnikom o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje. Kopijo poročila je potrebno predložiti pristojnemu ministrstvu najkasneje v 30 dneh po opravljenem ocenjevanju hrupa. Obratovalni monitoring določi pooblaščen izvajalcev ocenjevanja hrupa z meritvami hrupa na podlagi rezultatov prvih meritev.

Monitoring zraka v kamnolomu za čas obratovanja se izvede ob zagonu naprave v obliki ocene razpršenih emisij iz obravnavane naprave. Upošteva se Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08).

Za vizualno sanacijo kamnoloma ter za ozelenitev in zasaditev z avtohtonim rastlinjem in drevjem je treba zagotoviti nadzor krajinskega arhitekta, v sodelovanju z gozdarjem in biologom.

183. člen Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih za dela pri razstreljevanju, kadar gre za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, izvajanje drugih rudarskih del in izvajanje razstreljevalnih del v drugih dejavnostih (Uradni list RS, št. 111/03 in 61/10-ZRud-1) določa največje polnitve na en interval iniciranja, ki se še lahko izvedejo brez izvedbe seizmičnih meritev. Tabela 4 183. člena citiranega pravilnika prikazuje odvisnost količine razstreliva od razdalje do ogroženih objektov. Po Tabeli 4, za miniranje z dobrimi 100 kg eksploziva na milisekundni interval, ni potrebno spremljati tresljajev na objektih, ki so oddaljeni dlje kot 500 m.

Z namenom preprečitve negativnih vplivov obratovanja kamnoloma na predor 2. tira železniške proge Divača – Koper, bo potrebno v načrtovanem predoru, tako v času gradnje, kot po njegovi izgradnji spremljati tresljaje, saj se načrtovani predor nahaja na približno 5 krat manjši oddaljenosti od lokacije nameravanega posega, kot je navedeno v Tabeli 4. Glede na rezultate meritev tresljajev v predoru, bo potrebno zmanjšati količino eksploziva na milisekundni interval, kar se lahko doseže z nižanjem višine delovne etaže. Na razpolago so tudi naprednejši načini aktiviranja minskega polja, ki omogočajo uvedbo več manjših in med seboj ločenih polnitvev eksploziva v posamezni minski vrtini in nadzor nad interferenco potresnih valov.

Zahtevo po zagotovitvi meritev tresljajev v načrtovanem predoru 2. tira železniške proge Divača – Koper, in sicer tako v času gradnje, kot po njej ter zahtevo po nadzoru krajinskega arhitekta, v sodelovanju z gozdarjem in biologom za vizualno sanacijo kamnoloma ter za ozelenitev in zasaditev z avtohtonim rastlinjem in drevjem, je ministrstvo vključilo tudi v točko V. izreka tega okoljevarstvenega soglasja. Ob odstranjevanju nasipa drobljenca ali ob sanaciji območja vhoda v Minirano jamo 3 bi lahko prišlo do poškodb jame, zato je ministrstvo s ciljem preprečitve nastanka poškodb na naravni vrednosti, v točko V. izreka tega okoljevarstvenega soglasja prav

tako vključilo zahtevo, da je treba pred pričetkom del obvesti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, potek del pa mora spremljati strokovnjak krasoslovec.

Obrazložitev v zvezi s presojo sprejemljivosti posega na naravo

Prvi odstavek 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja določa, da se, glede na velikost in značilnost posega v naravo, presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede v postopku izdaje 1) okoljevarstvenega soglasja za posege v naravo z vplivi na okolje, 2) naravovarstvenega soglasja za posege v naravo, ki niso posegi v naravo z vplivi na okolje, 3) dovoljenja za poseg v naravo, določene v 43. členu tega pravilnika ali 4) dovoljenja po drugih predpisih za posege v naravo, za katere ni treba pridobiti soglasja ali dovoljenja iz prejšnjih treh alinej.

Za nameravani poseg je bila za potrebe II. stopnje presoje sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja določa izdelan Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Črni Kal – Črnotiče 2, ki ga je pod št. naloge 1507-23 VO v mesecu avgustu 2023 izdelalo podjetje Aquarius d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana. Izsledki iz Presoje sprejemljivosti vplivov posega na varovana območja za nameravani poseg so ustrezno vključeni v Poročilo o vplivih na okolje in podani v predhodnih obrazložitvah te odločbe.

Veljavnost okoljevarstvenega soglasja

V skladu s šestim odstavkom 100. člena ZVO-2 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz VI. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz VII. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-1 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Pripravila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega: E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (za: Salonit Anhovo, Kamnolomi d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle) – osebno elektronsko (domen.novak@e-net-okolje.si).

Poslati po devetem odstavku 100. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Mestna občina Koper, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper – po elektronski pošti (obcina@koper.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja jadranskih rek z morjem, Pristaniška ulica 12, 6000 Koper – po elektronski pošti (gp.drsv-kp@gov.si);
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za naravo, Sektor za rudarstvo, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mnvp@gov.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Piran, Trg Etbina Kristana 1, 6310 Izola – po elektronski pošti (zrsvn.oepi@zrsvn.si);
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor - po elektronski pošti (mb.coz@nlzoh.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Piran, Obzidna ulica 9, 6000 Koper – po elektronski pošti (tajnistvo.pi@zvks.si).